

HOMILIE 2001

Římskokatolická farnost Veverská Bítýška

Výběr homilií z období roku 2001

28 .3. 2003

ver. 1.0

Výběr homilií za rok 2001 zahrnuje homilie z římskokatolické farnosti Veverská Bítýška. Jde především o nedělní a sváteční kázání v kostele sv. Jakuba Staršího ve Veverské Bítýšce. Texty vznikly přepisem zvukových záznamů jednotlivých kázání bez zásadnějších úprav.

© 2001 P. Mgr. Jakub Holík, P. Ing. Petr Koutský, P. Prof. Stanislav Krátký, Mons. Mgr. Jiří Mikulášek, P. Mgr. Karel Orlita, Mons. Stanislav Vídenský

© 2001 Římskokatolická farnost Veverská Bítýška

Obsah

Korejští mučedníci (<i>Mons. Stanislav Videnský, 20. 9. 2001</i>)	5
Modleme se za všechny lidi (<i>Mons. Stanislav Videnský, 23. 9. 2001</i>)	6
Následujme svatého Václava ve věrnosti víře (<i>Mons. Stanislav Videnský, 28. 9. 2001</i>)	8
Svědék Boží (<i>P. Prof. Stanislav Krátký, 1. 10. 2001</i>)	11
Odevzdání se Bohu (<i>P. Ing. Petr Koutský, 3. 10. 2001</i>)	15
Boží slovo ať tě vede celým životem (<i>P. Mgr. Jakub Holík, 4. 10. 2001</i>)	16
Služebník církve (<i>P. ???, 5. 10. 2001</i>)	18
Radost (<i>Mons. Mgr. Jiří Mikulášek, 7. 10. 2001</i>)	20
Nemusíme chodit daleko (<i>Mons. Stanislav Videnský, 21. 10. 2001</i>)	23
Dobrý boj bojovat, víru zachovat (<i>Mons. Stanislav Videnský, 28. 10. 2001</i>)	26
Milosrdenství Boží (<i>Mons. Stanislav Videnský, 4. 11. 2001</i>)	28
Věřím v těla vzkříšení a život věčný (<i>Mons. Stanislav Videnský, 11. 11. 2001</i>)	30
Šéf chce s tebou mluvit (<i>Mons. Stanislav Videnský, 18. 11. 2001</i>)	32
Pán Ježíš je Král (<i>Mons. Stanislav Videnský, 25. 11. 2001</i>)	34
Čekání radostné, čekání aktivní (<i>Mons. Stanislav Videnský, 2. 12. 2001</i>)	36
Modlitba za mír (<i>Mons. Stanislav Videnský, 9. 12. 2001</i>)	38
Zpověď musí být opravdová, upřímná (<i>Mons. Stanislav Videnský, 16. 12. 2001</i>)	39
Následujme Ježíše Krista, který se stal člověkem (<i>P. Mgr. Karel Orlita, 23. 12. 2001</i>)	42
O Kristu jenom nemluvme, ale buďme s ním (<i>P. Mgr. Karel Orlita, 24. 12. 2001</i>)	44
Pastýři a ovečky (<i>Mons. Stanislav Videnský, 25. 12. 2001</i>)	46
Boží moudrost (<i>P. Mgr. Karel Orlita, 26. 12. 2001</i>)	48
Kolik prstů je potřeba pro manželství? (<i>P. Mgr. Karel Orlita, 30. 12. 2001</i>)	50
Duchovní radost (<i>P. Mgr. Karel Orlita, 31. 12. 2001</i>)	53
<i>Rejstřík</i>	55

Korejští mučedníci

*Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce
20.9.2001, kostel sv. Jakuba ve Veveské Bítýšce, homilie
svátek sv. Ondřeje, Pavla a druhů
(přepis zvukového záznamu)*

Církev si připomíná mučedníky korejské. V roce 1984 Svatý Otec Jan Pavel II. navštívil na pastorační návštěvě také i Koreu. Korea je rozdělena na dvě části, je ve východní Asii u Číny. Severní část je doposud komunistická, tam křesťanství má velmi těžkou pozici. Jižní Korea je svobodná, volná, tam křesťanství pěkně zakládá svůj život. Křesťanství v Koreji není ještě dlouho, tak asi dvě stě let. Tehdy přineslo do Koreje několik mužů laiků z Číny několik knih křesťanských a založili tam takové menší společenství křesťanů. Až teprve 1839 přicházejí do Koreje také kněží misionáři z Francie, ale nenalezli tam nějaké hodné, krásné přijetí, právě naopak. Korejci byli krutí nepřátelé křesťanů a několikrát vypuklo takové krvavé pronásledování. 1839, 1846, 1866. A tehdy mnoho křesťanů bylo umučeno. Svatý Otec jich 103 prohlásil za svaté: kněze, muže, ženy, dokonce i děti, které byly krutě umučeny. Říká se: „Krev mučedníků je semenem nových křesťanů.“ Jestliže chceme mít víru pro sebe, musíme ji umět rozdávat, musíme ji dávat druhým. Tak jsou nám tito mučedníci velkým vzorem. Oni dovedli být vděční za ten dar víry, za to, že se jim dostalo toho, „že na ně byly vloženy ruce“, jak říká sv. Pavel. Že dostali svátost křtu, bířmování, posvěcení. Oni z vděčnosti a z lásky ke Kristu dovedli přinášet velké oběti; dokonce i oběť vlastního života.

V evangeliu jsme slyšeli, jak vděčně žena hříšnice přistoupila k Pánu Ježíši a políbila mu nohy, slzami umyla, a potom pomazala drahocenným olejem. Jistě to byl velký dar, velká oběť, kterou ona přinesla; z vděčnosti za ten dar odpuštění hříchů. Že největší dar je obětovat život. Tak tito mučedníci právě takovýto dar vděčnosti za víru přinesli. Od nás snad Pán Bůh takovou velkou oběť nežádá, ale přesto také i my máme za ten dar víry poděkovat a také něco obětovat. Obětovat tu snahu víru šířit kolem sebe, mezi těmi nejbližšími v rodině, a nebo také i v zaměstnání nebo kde máme nějaké snad možnosti. Tak tam přinášet ta seménka víry. „Krev mučedníků je semenem nových křesťanů“. Tak, my sice nejsme mučedníci, ale taky to není někdy úplně snadné, takto šířit křesťanskou víru. Dokonce třeba ve vlastní rodině. Tak je třeba také si tak vyprošovat hodně té síly Ducha svatého, abychom dokázali svou víru takto vyznávat. A třeba i oběti přinášet. Blíží se svátost bířmování, už se budeme připravovat na tento veliký dar zjevení Ducha svatého, Ducha síly. Tak je třeba, abychom za ty naše bířmovance už se začali modlit a také i sami děkovali za ten dar víry, za ten dar Ducha svatého, kterého se nám dostalo. Poprosme tyto svaté mučedníky korejské, aby s námi tak Pánu Bohu děkovali, aby tu oběť krve, kterou přinesli, také obětovali za nás. Jako oběť smíru, abychom také mohli slyšet: „Odpouštějí se ti hříchy, jdi v pokoji.“ Kéž to platí o každém z nás, abychom takto smíření s Bohem mohli odcházet v pokoji z tohoto světa. Amen.

Modleme se za všechny lidi

*Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce
23.9.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
25. neděle v mezidobí
(přepis zvukového záznamu)*

První věc, ke které vybízím, je toto: „Ať se konají modlitby prosebné, přímlyvné i děkovné. Za všechny lidi, za kraj a všechny co mají moc, abychom mohli vést život pokojný a klidný v opravdové zbožnosti a počestnosti. Tak je to dobré a milé Bohu a našemu Spasiteli. On chce, aby všichni lidé se zachránili a došli k poznání pravdy.“

Tak jsem vám zopakoval vlastně to druhé čtení, které jsme slyšeli, z listu svatého apoštola Pavla Timotejovi. Ať se dějí modlitby přímlyvné. My je konáme vždycky při mši svaté po bohoslužbě slova. Po tom, kdy jsme slyšeli ta tři čtení; první ze Starého zákona z některé té knihy z těch 45 knih starozákonních, jsou tam knihy také prorocké. Dnes jsme slyšeli proroka Amose, jednoho z tzv. malých proroků, jak napomíná a vybízí, aby se lidé obrátili, aby zanechali té své takové vyděračnosti. Chtěli být vždycky tak ziskuchtiví. Tak to je jedna taková výzva ze Starého zákona a potom ta slova svatého Pavla Timotejovi. Je to čtení z úryvku, který svatý Pavel posílá tomu svému učedníkovi. Víte, že svatý Pavel napsal takových listů 14, a každou neděli slyšíme některý z těch úryvků. Také napsali tyto epištoly i jiní apoštolé: sv. Petr, sv. Jan. Tak si můžeme vždycky odnést i z těchto epištol nějaké důležité poučení. A v evangeliu slyšíme Pána Ježíše, jak on nám také klade na srdce, abychom byli připraveni vydat účty ze svého správcovství, ze svého života. Taky za to se modlit, za dobrý život, za šťastné jeho ukončení. Aby nás přijali do těch statků věčných.

Dnes jsme právě zaslechli to slovo, abychom se modlili za všechny lidi, v těch přímlyvách abychom se modlili také i za církve, za Svatého Otce, za kněze, také za nemocné a také za všechny lidi, také za jejich obrácení a za zemřelé. Tak, my to konáme vždycky v těch přímlyvách a tak se snažíme to splnit. Vždyť Pán Ježíš také se modlil na kříži za všechny lidi, za všechny se obětoval. Takže nejenom modlitbu, ale také i tu oběť kříže za obrácení hříšníků, za záchranu, za spásu. Poněvadž i k tomu je potřebí milosti Boží, člověk sám sebe spasit nedokáže, na to nemá dosti možností a schopností. Potřebuje milost Boží a tu si musíme vyprošovat. Tak také i to dnešní slovo Boží, ty dnešní přímlyvy nás vybízí, abychom takto se modlili za krále, za ty co vládnou, za ty, kdo také snad dávají i špatný příklad, za jejich obrácení. Máme jistě důvodů dost, žijeme v prostředí, které není nijak nakloněno víře a zbožnosti. Právě možná naopak, někdy pocítujeme, jak se nám vysmívají ti, kteří v Boha nevěří, jak se nám vysmívají, pohrdají námi, že jdeme do kostela, že se modlíme, že zachováváme Boží přikázání. Musíme to dokázat nést, a tak se snažit i těmto hříšníkům pomáhat modlitbou. Pán Ježíš se modlí na kříži za ty, kteří se mu posmívají, modlí se za toho lotra, který tam po jeho boku také trpí a umírá. A víme, že ta jeho modlitba přinesla velký užitek. Ten lotr se změnil na kajícího: „Pane rozpomeň se na mě, až budeš ve svém království," tak se v té poslední chvíli ještě obrací k Bohu a získává milost, milost Boží. Tak se stejnou takovou pokorou a důvěrou máme se modlit také my, za ty, kteří nám snad dělají někdy velké trápení. Jen vzpomeňme na svatou Moniku, matku sv. Augustina, ta se 30 roků modlila za svého syna. Co ona se za něho naplakala, a zdálo se, jako by to nebylo k ničemu. Byl stále stejný a neměl na sobě ani trochu chuti a známky, že by se chtěl obrátit. Ale ona nepřestala a tak se opravdu modlí a přímlyvá za svého syna a vyprosila mu obrácení. Z tohoto takového heretika Augustina, který katolickou církev a katolickou víru neměl rád, nakonec se stává křesťan, katolík, stává se knězem, biskupem, velkým učitelem církve a světcem. Takže je

vidět, že tyto modlitby přímluvné, mají vždycky také i svůj výsledek, svůj úspěch. Stejně tak víme, že se křesťané modlili za Šavla, a on se z toho nepřítele církve obrátil na Pavla, z rouhače veliký vyznavač křesťanské víry. A tak bychom mohli jít v dějinách církve dál a našli bychom tam tolik obrácení, které právě církev v přímluvách vyprošuje u Pána Boha prostřednictvím Ježíše Krista, který se na kříži za všechny obětuje.

My se také modlíme prostřednictvím Panny Marie, aby ona nám zprostředkovala právě tyto potřebné milosti a obrácení, aby se s námi obrátila na Pána Ježíše, svého syna. Tak takto máme prosit a děkovat za všechno, co od Pána Boha dostáváme. Tak také i to dnešní čtení nás vybízí, abychom se modlili za ty, kteří mají brzy už skládat počet ze svého života, ze svého správcovství, za ty kteří snad už mají na kahánku, snad brzy zemřou. Abychom jim také vyprosili tu milost obrácení a nápravy. Modlit se za ty, o kterých jsme slyšeli v tom prvním čtení proroka Amosa, kteří jenom chtěli vydělávat, jenom měli peníze a jakým nepoctivým způsobem chtěli prodávat špatné zboží, využívat chudoby. Tak, abychom dovedli i za tyto lidi, tak posedlé mamonem, prosit. Také samozřejmě i za sebe. I sami potřebujeme té milosti Boží k naší záchraně. Tak právě ta dnešní mše svatá má být takovou velkou přímluvou, velkou prosbou. Ale my konáme zároveň také pouť k Panně Marii, aby ona se s námi modlila na tyto všechny potřeby, o kterých jsme slyšeli v listě sv. Pavla – abychom tak vyprošovali milost obrácení a vytrvání v dobrém pro všechny a také i pro sebe. Amen.

Následujme svatého Václava ve věrnosti víře

Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce

28.9.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

2. den nověny 9denní duchovní obnovy farnosti Veverská Bítýška, téma „Sv. Václav a současnost“

(přepis zvukového záznamu)

Jistě jsme tomu rádi, že můžeme dnešní svátek svatého Václava oslavovat zároveň jako státní svátek, že je volný den, tak jako neděle, a máme možnost také i tento svátek oslavit účastí na mši svaté, poděkovat Pánu Bohu za jeho lásku k našemu národu, že nám dal hned na prahu života našeho národa tak velikého světce. My se při této promluvě aspoň tak nachvilku chceme zadívat na ten krátký film z jeho života, abychom jej viděli jako malé dítě, jako chlapce, syna knížete Vratislava a kněžny Drahomíry. Tam vyrůstá, má ještě i více svých bratrů a sester, ale on jako budoucí kníže má zvláštní postavení, jeho se ujímá hlavně jeho babička, svatá Ludmila, aby ho vychovala pro dobrého vladaře, dobrého knížete. A tak vidíme ho, jak jej babička vede k modlitbě, jak jej vede k účasti na mši svaté, jak jej vede také k tomu, aby tak zbožně a horlivě přistupoval ke svatému přijímání, aby jako dobrý ministrant také sloužil u oltáře. Ano, to je jeho dětství, a potom vidíme, jak se připravuje na svůj zodpovědný úkol – být vladařem českého národa. Studuje, studuje knihy slovanské, latinské i řecké, aby byl na výši kultury, aby tak měl také i úctu před ostatními tehdejšími králi a vladaři. Vždyť mnozí z nich, z těchto sousedů, neuměli se ani podepsat. A svatý Václav opravdu oplýval vědomostmi, moudrostí, tak jak nějaký biskup. Pak jej vidíme už jako dospělého, asi tak 18letého jinocha, jak se ujímá vlády v Čechách. Mladý, ale dobře připravený, zralý k tomu velikému úkolu. A ví, čím tento národ nejlépe vyzbrojit pro život, že k tomu, aby si zachoval svou existenci, musí si zachovat také i svou víru. A tak snaží se předávat křesťanský život, nenařizuje, nedává kdovíjaké zákony nebo zákazy, ale on tu víru žije. On z toho pokladu Ducha svatého, z Písma svatého, čerpá, takže stává se takovým kvasem, který tak zušlechťuje ještě to takové beztvaré těsto, a činí z něj chutný chléb. Takto už v tom svém mladém vladařství vyniká svou horlivostí, svou živou vírou. A tu projevuje také opravdovou láskou. Ví, že jako kníže má mít pochopení nejenom pro ty, kteří jsou mocní, vládnou, ale má také znát život těch poddaných, život prostého lidu, a zvláště ještě život chudých a nemocných. Ano, tam on právě mezi ně chodívá. A tak plní tento takový úkol křesťanské milosrdné lásky, že na něj jistě rádi vzpomínali tehdejší chudí a nemocní, vždyť jak je vděčný každý nemocný, když jej někdo přijde navštívit. Svatý Václav právě toto konal, tak si zasloužil tu velkou vděčnost a lásku.

Svatý Václav také věděl, že nepůsobí dobře na národ nebo na lidi kolem, když vidí, jak si ti páni nahoře žijí, jak si pořádají hodokvasy, popíjejí, o vládu se ani moc nestarají, ale hlavně o sebe. Tak on právě toto nemiloval. On právě z té lásky k chudým a vůbec k našemu národu hleděl žít tak střízlivě, jak to Pán Ježíš říká v tom evangeliu: „Kdo chce za mnou přijít, vezmi svůj kříž a následuj mě,“ nebo „Co prospěje člověku, kdyby celý svět získal, ale utrpěl škodu na své duši“. Tak on právě netoužil po těch bohatstvích, aby získal celý svět, ale právě aby zachránil svou duši a zachránil také duši národa. Měl na jedné straně mnoho těch, kteří ho měli rádi, ale bohužel vždycky to dobro naráží na odpor. Ten duch zla se snaží ničit to dílo ducha dobra, Ducha svatého, a tak se umlouvají ti, kteří byli odpůrci svatého Václava, kteří jím pohrdali jako takovým věřícím, zbožným knížetem. A tak se umlouvali, že ho odstraní, že ho nahradí jeho mladším bratrem Boleslavem, který měl právě jiné zájmy, jiné zásady, které lépe vyhovovaly těmto nedobrým všelijakým těm vévodům našeho národa. Tak víme, že 28. září roku

929 byl takovým smutným dnem našich dějin. Byl to smutný den, kdy svatý Václav hyne pod dýkama atentátníků, kteří jej přepadli u kostela sv. Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi, kam šel ráno na mši svatou. On nejprve se setkal s Boleslavem, který jej ťal mečem, a svatý Václav se mu vymkl z ruky, říká mu: „To ti Bůh odpust', můj bratře.“ On jej objímá a odpouští mu, ale Boleslav volá ty své společníky, ti se na něj vrhli a ubodali ho. Tak svatý Václav je mučedník, mučedník za křesťanskou víru, a tím také i velikým patronem a ochráncem národa. On věděl, čím bude ten český národ žít, čím si zachrání svou existenci. Jestliže si zachová dobrou víru křesťanskou. Vždyť tehdy se šířilo také křesťanství jiným způsobem – násilím a zotročováním těch, kteří snad byli jiného jazyka. Tak také i k nám by bývali, nebýt že svatý Václav u nás šířil křesťanství, pronikaly jiné národy pod rouškou šíření víry a udusily, zničily tento náš národ. Tak jemu děkujeme za svou existenci. Každý strom roste z kořenů; jestliže někdo ty kořeny utne, pak ten strom musí uschnout. Také i náš národ je takový košatý strom, na kterém vyrostlo už tolik dobrého ovoce. Ale musí mít dobré kořeny. Ty kořeny, to jsou ti naši národní světcí, hned od začátků křesťanského života: svatá Ludmila, svatý Václav, svatý Vojtěch a další a další. Tak oni dodali tomu našemu národu takovou duchovní sílu, aby vydržel i v těch těžkých dobách, kdy byl národ ohrožen. A tak my chceme za to dnes zvláště poděkovat svatému Václavu. Že v jeho svátek tak jistě v našich kostelích se rozléhá ten svatováclavský chorál: „Svatý Václave, nedej zahynouti nám ni budoucím.“ Jsme rádi, že ten dnešní svátek je zároveň státním svátkem, že v Praze se koná velká svatováclavská pouť, že máme tolik památek na svatého Václava, třeba na Václavském náměstí je Myslbekova socha sv. Václava na koni. A jinde a jiné. Tak je vidět, že národ si vážil a váží tohoto svého světce, tohoto hrdiny víry. Tak my také chceme tak být vděční svatému Václavu, že nám zachránil existenci. Ona situace víry nebo církve není nijak růžová. To víme dobře.

Jeden kardinál byl poslán, aby prošel Evropou i jinými zeměmi a vydal potom svědectví, aby přinesl zprávu Svatému Otci. Jak to vypadá s křesťanstvím po Evropě i po těch jiných zemích. A on musel referovat Svatému Otci, že to není vůbec pěkné, vůbec růžové. Ale přece také říká: „Ale je naděje, že se toto všecko může změnit a už se to mění.“ A vypravoval také o jednom takovém kmeni černochoů ve státě Burundi, v Africe; kmen Bangwa tam uprostřed pralesa žije. Tento kmen už byl na vymření, byla tam úmrtnost dětí 95%, to znamená: skoro všechny děti po narození umřely. To znamená, že by ten národ vyhynul. Ale pak přišla změna. Do tohoto kmene, do tohoto národa přichází taková skupina jakýchsi, řekl bych, horlivců, kteří žili ze síly evangelia, ze síly Ducha svatého. A také ze síly společenství křesťanské lásky. A ti tam přišli zachránit ten národ. Byli to lékaři, byli to architekti, a ti tam stavěli školy, nemocnice. A tak tam působili. Nebyli to kněží, byli to normální laikové. Ale za několik roků na to se tam všecko změnilo a ten národ uprostřed pralesa má budoucnost. Jejich král On se zúčastnil také na střední audienci u Svatého Otce. Tento král je křesťan a zároveň také i velký evangelizátor svého národa. Svatý Otec mluví o nové evangelizaci, jak je třeba šířit víru v dnešní době. Ne nařizováním, ale právě životem z víry. Být takovým kvasem, který působí blahodárně na to okolí. Tak také i tento národ se touto skupinou takových horlivců, křesťanů změnil a zachránil. To je způsob, jakým je možno zachránit ten dar víry a také i existenci národa. Vždyť i náš národ by za chvíli musil vymřít, vždyť skutečně těch narozených je už jenom malé procento proti tomu, kolik lidí u nás umírá ročně. No to je velká výzva pro církve, pro křesťany, aby udělali všecko pro to, aby náš národ nevyhynul. Je třeba takových skupin, takových hnutí, které žijí z té síly evangelia, které žijí tím opravdu krásným společenstvím. Ti jsou nadějí církve, nadějí národa. My jistě si vážíme a vděčíme za to, co pro náš národ vykonal kníže Václav, a potom jeho další následovníci. Ta skupina našich českých národních světců, kteří jsou opravdu zachránci našeho národa. Tak jim děkujeme tímto dnešním svátkem a chceme si vzít od nich příklad. Také tak žít z víry, vnášet ji do toho normálního života. Nemusí to být jenom samí kněží, ale i ten

obyčejný laik, křesťan má velikou možnost, jestliže čerpá z Ducha svatého, z evangelia. Jestliže čerpá z toho křesťanského společenství. Tak totéž od nás církev očekává v naší době. Dnes zpíváme chorál svatováclavský: „Pomoci my Tvé žádáme, nedej zahynouti.“ Ano nedej zahynouti, ale také my musíme pro to něco konat, abychom nevyhynuli. A tak následujme svatého Václava v té věrnosti víře, v té statečnosti ve vyznávání víry až do prolití třeba i krve. Poprosme tohoto našeho národního světce, aby nám přispěl na pomoc a tak vyprošoval tyto dary Ducha svatého také i našemu národu v naší době. Amen.

Svědék Boží

P. Prof. Stanislav Krátký, probošt v Mikulově

1.10.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

5. den nověny 9denní duchovní obnovy farnosti Veverská Bítýška, téma „Biřmování – ovoce darů Ducha svatého“

(přepis zvukového záznamu)

Několik slov na povzbuzení pro vás všechny, pro všechny zde přítomné a hlavně pro ty, kteří přistoupí v neděli a přijmou svátost biřmování. Jistě věnujete tomuto tématu pozornost, tak jako bývá vždycky ve zvyku před slavností biřmování. Každá farnost má určité své zvyky, kněží také – někteří to probírají svým originálním způsobem – a nepochybuji o tom, že vy všichni se těšíte na ten den. U vás to bude v neděli, u nás v Mikulově to bude v sobotu, den před tím, šestého. A já pochopitelně s těmi mladšími už jsem se připravoval celý rok, ale přistoupila i řada starších; u vás je to také známo, biřmování má mimořádný význam pro každého člověka. I pro nejstarší. Právě naopak, vy to jistě víte, kdyby se stalo a kněz uděloval svátost nemocných a zjistil, že ten, komu ji uděluje, ještě nepřijal svátost biřmování, má právo mu ji udělit. Proč, přemýšlejte sami. Protože v každém okamžiku života má význam síla Ducha svatého, a je pochopitelné, že v tom okamžiku posledním nebo rozhodujícím, právě proto, poněvadž ty fyzické síly už docházejí, je potřeba, abychom měli tu sílu duchovní. Já bych vám jenom všem chtěl připomenout jednu myšlenku, nebo jedno slovo, které v liturgii svátosti biřmování najdete. Jenom dávejte pozor, dokonce je tam ne jednou, ale několikrát. A je to trošku nezvyklá otázka, kterou vám dám. Možná, že na ni odpovíte hned pohotově. Já nechci tuto odpověď, jenom sami zdali to dovedete. Ta otázka by zněla: Jsou tři svátosti z těch sedmi svátostí, kdy kromě milosti Boží přijímáme ještě zvláštní nezrušitelné znamení. Které jsou ty tři svátosti? To myslím, víte. Vědí to i naši biřmovanci. Křest, biřmování a svátost svěcení kněžstva. Kdybych se vás zeptal, **jaké znamení** přijímá každý člověk, který je pokřtěn? Mohli byste odpovědět: znamení křesťana. A řekni mně, co to je? K čemu je to znamení, kde je podstata? Stáváme se křtem **děťmi Božími**. Proto také na roušce křestní bývá někdy nápis: Jsem dítě Boží. U toho je ještě připomenuto datum, nebo i někdy další zajímavosti z křestního dne. V čem je to zvláštní znamení u svátosti kněžství, to je vám také asi známo. **To je znamení kněze**. Víte, že svátost má několik stupňů, prvním stupněm, velmi důležitým, ale skutečně kněžským stupněm, je jáhenství. Pak je kněžství, v tom vlastním slova smyslu, a konečně třetím stupněm je znak biskupa, biskupství. Ale teď, jak to je s tou svátostí biřmování? Tam také dostáváme znamení; vy kteří znáte starší katechismus, tak to možná si pamatujete, že se říkalo: **je to znamení bojovníka** – v dobrém slova smyslu. Právě proto ve starém ritu biřmovacím, teď se to sice nepoužívá, ti starší to ví, biskup, když udělil biřmování, tak také dal takovou mírnou jakoby ránu [přes ústa], ne velkou ránu, ale takový úder. To znamená: přijal jsi tuto svátost, **musíš být statečný, ty musíš být bojovníkem**. A myslím, že můžeme to také dnes použít, ale zní to tak trošku jakoby militantně. Jiné slovo, které je ještě lepší – totiž v obřadech biřmování slovo bojovník není, možná v nějakém to úvodu, ale přímo v tom textu ne – **ale je tam slovo svědek**. „**Vy budete mými svědky, vy přijmete Ducha svatého a budete svědčit o mně.**“ A všude, nejenom tam, kde vás přijmou, ale i tam, kde na vás se budou mračit. A nebo, kde nenajdete otevřené srdce. Vydávat svědectví. Můžeme říct, to nezrušitelné znamení je **znamení svědka** „Budete mi svědky od Jeruzaléma do Samaře, až do končin světa“, tak to řekl Pán Ježíš před svým nanebevstoupením. Možná, že také někteří z vás znáte moravského arcibiskupa Vaňáka, který zvolil jako své heslo pastýřské právě tu větu: Eritus .... Budete mými svědky.

A já bych teď vám dal takový malý úkol. Jak těm biřmovancům, tak také vám starším. Zvláště, když někdo z vás bude kmotrem nebo kmotřenkou. Víte, že by to byl zajímavý dialog – totiž úkolem kmotrů, pokud to dovedou, je také, nejenom že přijdou k tomu biřmování a vykonají tu službu, ale někdy také se zúčastní trošku té přípravy a velmi cenný je i dialog, kdy kmotr nebo kmotřenka si pohovoří o biřmování. A to slovo svědek může být takovým vodítkem. Víte, kolik máme článků v katechismu? Vy starší jste měli, mám na mysli školní katechismus, vy starší jste měli ještě katechismus Kubíčkův a Tomáškův. Teď máme těch nových katechismů už řadu let, schválené Římem, nemám na mysli ten velký katechismus, který možná také někteří máte, ale školní katechismus. Ten má tři díly, to je vám asi známo. První – učení o Bohu, druhý díl – to jsou dějiny spásy, a třetí díl – to je život víry. Myslím, že všichni máte tento text, já to považuji za samozřejmé a také s těmi biřmovanci celý rok jsme znovu se podívali do katechismu na ty jednotlivé články, které tam jsou. Je to velmi ukázněné, totiž je to rozděleno do třech částí; první část je o víře, v co věříme, druhá část je život liturgický, a třetí část je náš život křesťanský. Ten, řekl bych, život všedních dnů, který my vedeme – jak se má křesťan projevovat. A kdybyste chtěli a hledali nějaké téma, o čem pohovořit, vemte si nadpisy těch 75 článků a zeptejte se toho chlapce, děvčete, anebo když jste starší, sami sebe, **jak mohu vydávat svědectví** o tom, co v tomto článku je obsaženo? Například jeden článek, v té druhé části, má nadpis sňatek manželský, svatba. Mezi takové vděčné otázky patří: co si slibují, ti, kteří uzavírají sňatek, přijímají tu svátost? Odpověď je: lásku, úctu a věrnost. A teď si představte, kdybych dal otázku zvláštní. Mohl by říct někdo, kdo nejde do kostela: „No, to si mohou slíbit i jinde.“ Také je občanský sňatek, tam také ty termíny láska a úcta, věrnost, myslím, že jsou také obsaženy.

„Ale povězte mně větu, to co si slibují, lépe, křesťansky, podle evangelia.“

Odpověď by: „Co chcete? No úcta, láska a věrnost!“

Však to tak mnozí máte možná i zvukově zachyceno ze svatby. Já vám to povím lepší: **Doživotní úcta. Doživotní láska. A doživotní věrnost. O tom se v civilním životě nemluví.** Jen si všimněte těch textů, které byly na úřadech světských a nebo jsou dodnes. **To je jen v evangeliu. A ten, kdo je křesťan** a kdo ví, v co věří, má cit si to uvědomit – to je něco daleko víc. Ovšem víte, co někdo řekne?

„No, ale to je těžké, to málokdo asi zvládne.“

A na to je odpověď: „Může to být těžké, někdy i velmi těžké, ale uvědom si, **právě proto přijímají svátost křesťané**, to znamená Krista přijímají a jeho sílu, aby to zvládli.“

Tak vidíte, to je takový pohled **svědka** na tuto svátost. Kdybychom se dali do nějaké řeči s někým a řekl by někdo: „Ale to nemusí jít člověk do kostela, to stačí, když občanský...“ a konečně to, co říkají lidi: „Někteří byli v kostele, a podívejte se, rozvedli se, a někteří nebyli v kostele a jsou spolu.“ Tak, **svědkové Boží, co byste řekli?** Dovedli byste obhájit ten církevní sňatek, tu svátost? Já to nebudu rozebírat, já se pouze ptám, zdali byste to dovedli obhájit. A nebo, co byste řekli na tu nabídku, to někdo také říká, a v mnoha obměnách: „Já sice nechodím do kostela,“ a nebo dokonce řeknou lidi: „Oni nechodí do kostela, ale jsou poctiví, spravedliví, nelžou, a jiní chodí do kostela a podívejte se, lžou, jsou někdy nespravedliví, ubližují, hádají se“ a podobně. Tak, **svědkové Boží, teď obhajete ty lidi, kteří chodí do kostela.** Dovedli byste to? Já to nebudu rozebírat, já jenom vám naznačuji, že když někdo by proti nám něco řekl, a proti nám je tolik řečí, dovedl by **svědek Boží** promluvit? A dovedli byste obhájit některé věci? Je to možné. Ovšem není úkolem, abychom toto nějak moc rozebírali, ale myslím si, že je to takový úkol, na který by měli, ti, kteří se připravují k biřmování, i potom, až přijmou tu **pečeť darů Ducha svatého**. Co to je pečeť darů Ducha svatého? Ano, to jsou ta slova, která biskup, který uděluje biřmování říká – buď ten biskup nebo teď, když je náš Otec biskup nemocen, bude to asi Otec generální vikář. Když dává kříž na čelo a znamená křížem, tak praví: „Marie,“ nebo to jméno, které si zvolíme, **„prijmi pečeť darů Ducha svatého.“** Jak tomu mám rozumět? To jsou

opět témata, která by stála za úvahu. Ale bylo by dobré, kdyby někdo z vás dostal tu otázku od těch mladších, a nebo dokonce od svých kmotřenců, tak abyste to dovedli trochu vysvětlit. Šlo by to? Co je to pečeť darů Ducha svatého? No, přemýšlejte. Ale není to jen nějaké obrazné slovo. Víte, co to znamená **pečeť na nějakém dokumentu? Tady je všechno - zde dávám pečeť a můj podpis a datum.** Z mé strany, toho, kdo přijímá, já se budu snažit, abych byl dobrým svědkem. A Bůh, opět, Kristus, celá nejsvětější Trojice, jako by nám říkali: ale není to snadné. **Proto dostáváš tuto pečeť, tu sílu Ducha svatého, abys to zvládl.** Neboj se. Jsou věci, které se nedají naučit dopředu. Jsou podivné situace někdy v životě, vy jste možná také něco podobného zažili, a věřím, že vy starší jste se přesvědčili o tom, jak Duch svatý někdy mimořádně nám pomáhá. A přál bych to také těm mladším. Já nebudu toto dál rozvíjet, abych vás příliš neunavoval, ale ta myšlenka „**pečeť darů**“ a myšlenka „**máme být svědky evangelia**, svědky naší víry, svědky našeho vztahu ke svátostem, svědky dobrého života křesťanského“, tak to je velmi vážná věc, a já také rád říkám větu, i když je trochu nezvyklá: Tak jako existuje křestní slib, znáte – říkáme třikrát Odříkám se čeho, je vám známo, druhá část Věřím, a jistě jste mnohokrát byli přítomni při křestní liturgii, čili křestní slib je v tom, že já se odříkám toho, co je špatné, tam je přímo řečeno d'ábla, a věřím – jsou tam ve zkratce všechny články víry. A nyní bych se vás zeptal: existuje také biřmovací slib? Určitě. I když se nekoná takovým způsobem, řekl bych viditelným a slyšitelným, ale je to vnitřní slib. A co je v tom slibu? Budu se snažit. Abych byl **dobrym svědkem víry, života liturgického i života křesťanského.** Proto říkám a zdůraznil jsem to – našim věřícím v Mikulově, jsem jim zdůraznil, když je slavnost biřmování, tak je to pro nás pro všechny vhodná doba, abychom obnovili svůj slib biřmovací: „**Budu svědkem, Pane Ježíši, dej mi sílu.**“ Ovšem, když toto řekneme, tak je to výzva také ke kajinosti. „Někdy to moje svědectví není nejlepší, Kyrie eleison.“ **A já proto obnovuji ten slib, aby bylo lepší. Abych dovedl obhájit pravdy.** „No, ale já tomu tak nerozumím.“ To nemusíte. Co kdybyste se setkali s nějakým učeným člověkem a pohotovým v řeči, a ten by vám vysvětloval, že to je nesmysl, dneska věřit. Že to moderní člověk nepotřebuje, a podobně. A přitom, musí si někdo říct, nestačím na něho. Ale víte, **na co každý člověk stačí? I maličké dítě?** Může říct: „**Já mám jiný názor.**“

„Co?“

„Mám jiný názor. Já vám to nemohu sice vysvětlit, ale já mám jiné přesvědčení.“

„Jak to?“

„Jsem křesťan.“

To může každý říct. Nemusíme se bát. A konečně, víte, co byla velká škola pro všechny křesťany a jiná náboženství, i pro ateisty? To bylo toho 11. září, a vy jste to možná viděli na obrazovkách, **lidé všeho zbavení u trosk svých bytů anebo míst, která jim byla drahá, se modlili.** „**Chceš říct těm lidem, nemodlete se? Byl bys takový hrubý? Chápeš, že v takové situaci, kdy například zahyne mně někdo z mých drahých, že vysvětlovat někomu, že není Bůh, to nic neznamená?**“ Naopak. A já si uvědomuji – je Bůh. A ten mi dává útěchu a ten mi dal také sílu, abych každou ránu, i tuto ránu, snesl, překonal.

Tak, pamatujte si aspoň tu myšlenku: všichni pokřtění mají být svědky Božími, ale ti, kteří přijmou svátost biřmování, dostávají **zvláštní duchovní pečeť**, sílu Ducha, aby byli dobrými svědky víry, naděje a lásky, života křesťanského i života církve. Přeji to těm mladším, těm ještě pak něco povím po mši svaté, to bychom mohli mluvit donekonečna, ale aspoň něco jim řeknu, jako například bych si přál, tady z té úvahy, abychom si všichni uvědomili, že máme být svědky Božími. Někdy nemusíme ani mluvit a jsme svědky. Například, vy jste šli dneska do kostela a jistě si vás také všimli.

„Kam jdeš?“

„Oni mají nějakou pobožnost.“

Nemusím mluvit, ale já vydávám svědectví.

„To vy tam chodíte ze zvyku.“

Mýlí se. Já nechodím ze zvyku, já chodím z přesvědčení. Stejně tak jako nejím ze zvyku, ale jím z chuti – pokud nejsem pacient. Nebo jíte také ze zvyku, a pijete a spíte také jen ze zvyku? Nebo to potřebujete? A také potřebujeme duchovní sílu – žít skutečně jako věřící. Tak o to poprosíme i teď při této mši svaté a já vám přeji, a zvláště až přijde ta neděle, aby nejenom ti, kteří přijmou svátost biřmování, ale i ti, kteří ji již přijali, abychom se znovu zamyslili: **Jsem a mám být svědkem Božím.** Řekni to lépe: **Dobrym svědkem Božím.** Ne polovičatým, ale opravdovým. Nemusíme k tomu nic dodávat. To ostatní nám řekne svědomí a láska Boží. Kriste eleison. Amen.

Odevzdání se Bohu

P. Ing. Petr Koutský, farář v Rosicích

3.10.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

*7. den nověny 9denní duchovní obnovy farnosti Veverská Bítýška, téma „Evangelizace“
(přepis zvukového záznamu)*

Bratři a sestry, Pán Ježíš nás ve svém evangeliu neustále uvádí do rozpaků. Vždyť, když chci následovat Ježíše Krista, to nemohu pohrbit ani své rodiče, to se nemohu ani rozloučit se svou rodinou. K takové necitlivosti vůči nejbližším nás Ježíš Kristus určitě nenavádí, vždyť to by bylo zcela v rozporu s jeho přikázáním lásky. A musíme si uvědomit, že Ježíš se vyjadřuje jako každý Semita. A Semita, když chce zdůraznit nějakou pravdu, používá provokujících přirovnání, aby si lidé tuto pravdu tím více zapamatovali. Proto Kristus někdy mluví o tom, abychom si usekli ruku, vyloupili oko, a podobně. A v této chvíli nám chce Ježíš říci, jak je důležité takové spolehnouti se na Boha. A právě toto spolehnoutí na Boha, tato odevzdanost vůči Bohu má být plná důvěry vůči němu. Vždyť tato odevzdanost vůči Bohu přesahuje hranice prostoru a času, překračuje hranice našich lidských sil a umožňuje nám zakoušet tu nekonečnou Boží lásku i ve chvílích opravdu těžkých.

Představme si to trochu konkrétněji. Stalo se v našich komunistických věznicích po roce 1950. Byl Štědrý večer a v ten večer i ti nejstatečnější vězni ztráceli něco ze své pevné statečnosti. A jeden kněz chtěl své spoluvězně v tento pro ně nejsmutnější večer v roce nějakým způsobem potěšit, pozvednout, chtěl jim udělat něco pěkného. A právě z toho důvodu se rozhodl, že pro ně někde, v nějakém tom koutku, kam se mohli sejít, nepozorovaně sejít, odslouží půlnoční mši svatou. Jenomže všechno se prozradilo, on skončil na samotce, a když se po Novém roce mohl nazpátek vrátit mezi své spoluvězně, všichni jej litovali, litovali jej proto, že Vánoce strávil v samovazbě, o hladu, v nevytopené temné místnosti. Ale on na to svým spoluvězňům řekl: „Ještě nikdy jsem neprožil Vánoce tak, abych se cítil tak nablízku Kristu. A vlastně byly to mé nejhezčí Vánoce v životě pro takovou tu velikou blízkost k Ježíši Kristu.“

A právě o to jde. Že to odevzdání se Bohu, to opravdu překračuje nějaké ty hranice lidských možností. A tedy vidíme, že v modlitbě odevzdanosti můžeme zakusit takovou tu hlubokou vnitřní jistotu, kterou nám může dát jenom naše víra. A to je jistota, že Bůh je nám vždycky věrný, ať se děje cokoli. Je věrný za všech okolností, je věrný i ve chvílích dramatických zkoušek. A z toho důvodu nám Ježíš nabourává v tom evangeliu, které jsme slyšeli, i ty naše největší lidské jistoty a opory, které vidíme ve svých nejbližších, a ukazuje nám, že na Boha se můžeme spolehnout vždycky. Vždyť na Boha se můžeme spolehnout dokonce i tehdy, kdy nebudeme mít ani to nejmenší místo, kam bychom mohli složit hlavu. Kdy lišky budou mít svá doupatá a ptáci hnízda, a my nic. Prostě i v takových chvílích můžeme pevně stát před Bohem. A v této důvěře máme žít i ve chvíli neútechy, i ve chvílích velikých těžkostí a zkoušek, ve chvílích, kdy dokonce nejsme schopni ani formulovat své modlitby, ve chvílích, kdy jsme zatíženi svojí vlastní slabostí i svými vlastními hříchy. Jediné, co v takovýchto chvílích má cenu, a jediné, co je důležité, je prostinký fakt, že stojím před Bohem a plně na něj spoléhám.

Boží slovo at' tě vede celým životem

P. Mgr. Jakub Holík, vojenský kaplan ve Vyškově

4.10.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

8. den nověny 9denní duchovní obnovy farnosti Veverská Bítýška, téma „Křesťan po biřmování – další vzdělávání“, svátek sv. Františka z Assisi

(přepis zvukového záznamu)

Kdo z vás se připravuje na biřmování, tak si myslím, že mi dá za pravdu, že jsou dvě taková velice těžká rozhodnutí. První je, koho si vybrat za kmotra. O tom budeme mluvit potom, po mši svaté. A druhá těžkost je v tom, co si vybrat za biřmovací jméno. Já vím, když bylo biřmování v Čebíně, před dvěma lety, tak jsem s tímhle měl obrovské problémy, protože mnozí z těch biřmovanců do poslední chvíle pořád nevěděli, jaké jméno si vybrat. Protože je to jednak rozhodnutí člověka, jednak by měl k tomu světcí mít nějaký vztah. A já, nevím, jak se to tak stalo, nevím, proč to tak Otec Stanislav vybral, že mě pozval zrovna dnes, ve čtvrtek, ale dneska jsem moc rád, že vám mohu říct něco o mém vztahu k svatému Františku z Assisi, který dneska má svůj svátek a kterého já jsem si vybral. Pro mě to bylo taky velice těžké. Já jsem šel k biřmování v roce 87, což je docela dost let. Tehdy to bylo společné jednou za rok v Brně na Petrově. Nebyl pan biskup, takže nás biřmoval pan kapitulní vikář. A vím, že jsem také pořád nevěděl, jaké to jméno si vybrat. A v té době jsem byl pozván do jednoho bytu, to bylo ještě za komunistů, a tam se promítal film Bratr slunce, sestra luna, který byl právě o svatém Františkovi. Bylo to strašně špatně nadabováno, nebylo tomu pořádně rozumět, ale já jsem se na to díval jako, řekl bych, na Boží zjevení, protože v té chvíli mi bylo naprosto jasné, že svatý František je můj favorit. Bylo to z takových dvou důvodů.

První důvod byl ten, že jsem viděl, že člověk, který dokáže žít opravdově svůj život bez jakýchkoliv kompromisů, bez toho, že opravdu jde za ideálem, je schopen nejen se něčeho vzdát, ale dokáže naplnit nádherně svůj život a obohatit druhé. Postavit, řekl bych, na hlavu všechny tehdejší, zaběhnuté zvyklosti. Tam je to vyjádřeno třeba tím, jak on se rozejde se svým otcem, který mu brání, když ze sebe všechno svlékne, nahý tam stojí bez biskupem a před svými rodiči, a najednou odchází, začíná dělat dílo, kterému se všichni smějí, začíná tam někde opravovat kostelík, ale najednou ti, kteří se mu nejvíc smáli, najednou jsou fascinováni jeho životem. On je nepřesvědčuje, on jim jenom ukazuje, jak je šťastný s Bohem. A jak dokáže obohacovat i druhé. A tohle ty lidi tak nějak strašným způsobem vtáhlo dovnitř, že najednou byli ochotni udělat stejný krok. A potom celý ten film končí tím, jak tihle otrhaní chlapíci jdou za papežem. To je scéna, která se mi vryla do mysli a do srdce, zvláště potom, když jsem v tom Římě studoval. Jak tihle bosí muži šli takovým dlouhým, obrovským prostorem katedrály, tam všichni byli v nádherných oblecích a nahoře na trůně, to bylo několik schodů, myslím si, že to bylo ještě výš než tady na kůr, tak tam úplně nahoře seděla bílá postava papeže. A tento papež schází dolů po těch schůdcích k svatému Františkovi, a tohoto člověka, aniž by svatý František něco řekl, tak ho prostě objímá a začíná s ním mluvit. Začíná komunikovat s tímto prostáčkem, kterému se mnoho lidí směje. A já jsem v té chvíli věděl; bylo to pro mě moc důležité, že právě v takovémto duchu se nese křesťanství. Pro mě v té době, když mě bylo patnáct, šestnáct let, tak samozřejmě člověk jako by trošku opouští ty vody rodiny a hledá svůj nějaký manévrovací prostor v životě. A díky osobě svatého Františka jsem objevil v křesťanství něco dobrodružného, nádherného, krásného, něco, co může proměnit nejenom můj život, ale i život lidí kolem mě, celého světa. Takže jsou k tomu potřeba dvě věci. Jednak tohle obrovské nadšení, tahle obrovská pravdivost pro ideály, které přinesl Kristus.

A druhá věc je vytrvalost. Vytrvalost na téhle cestě. Já jsem od svých rodičů dostal k biřmování takovouhle knížku. Všude ji vozím sebou a rodiče mně tady napsali věnování, které bych vám přečetl. A tohle věnování bych chtěl přát všem, kteří přijmou svátost biřmování, ale i všem, kteří se snažíme žít jako křesťané. A rodiče mně tady napsali: „Boží slovo at' tě vede celým životem, a z moci svátosti, kterou jsi dnes přijal, je ti i mečem Ducha svatého.“ Já si tato slova stále připomínám, když Boží slovo otvírám, když se snažím v Duchu svatém prožívat svůj křesťanský život, a není to vždycky lehké. A mohu vám říct, že tahle kniha je už hodně taková podtrhaná a je tady spousta záložek a ošahaných listů, protože jsem postupně objevoval a objevuji stále, že Boží slovo je něco, co mluví do našeho života a co může proměnit naše vnímání reality, ve které žijeme. Jenom takovou malou drobnost – poprvé jsem celou Bibli přečetl, když jsem odešel do Itálie, kdy jsme byli v tom pověstném jazykovém kursu, kde jsme se osm hodin denně učili italsky a nebyli jsme schopni říct jedinou souvislou větu asi týden. A v té chvíli, člověk by si řekl, že to vzdá, že spoustu času se právě musí věnovat naplno tomu jazyku, a my jsme ještě s jedním kamarádem řekli: „Ale my potřebujeme také Boží pomoc a útěchu.“ A začali jsme k té italštině ještě číst Bibli. A za měsíc toho kursu jsme ji celou přečetli. Pro nás to bylo obrovským povzbuzením v tom, že Bůh je ten, který právě v těch možná složitých situacích, možná v situacích, kdy by nás to možná ani nenapadlo, najednou nám dává tuhle sílu, sílu Božího slova. Svatý František říkal, že úplně stačí žít evangelium, ono je to totiž to nejtěžší. Je to nejtěžší, protože je to slovo živého Boha, je to zcela konkrétní slovo pro náš život, a je velice těžké se z toho vykroutit. Proto ta podstata evangelia, o které mluví vlastně v současné době všechny církevní autority od papeže počínaje přes biskupy, že vlastně to, na čem máme stavět svůj život, je evangelium. Když jsme byli loni v Římě na tom setkání mládeže, tak dar, který každý z nás od papeže dostal, bylo evangelium, Nový zákon, který nám dal na cestu. Tak je to něco, co nás provází celým naším životem, od začátku až do konce. Nacházíme tam slovo pro náš konkrétní den, náš konkrétní život. Tak bych přál ještě jednou všem vám, aby vás Boží slovo provázelo celým životem, tak jako provázelo svatého Františka, vidíme na něm, co to s ním udělalo. Jak ho to proměnilo. A jak on byl schopen proměnit druhé. Na své oznámení o jáhenském svěcení jsem si napsal větu svatého Františka z jeho známé modlitby, tu první, nejznámější: „Učiň mě, Pane, nástrojem svého pokoje.“ A myslím si, že jedině v žití evangelia může člověk tenhle pokoj najít. Může se dokonce stávat Božím nástrojem, nástrojem Ducha svatého pro vnášení pokoje do tohoto světa. Zase, je to velice těžké někdy, někdy se nám zdá, že lidsky je to až nemožné, ale v Duchu svatém, v duchu evangelia tuhle odvalu a tuhle sílu každý z nás můžeme najít. Tak to všechno přeji vám, kteří se připravujete na velice důležitý krok ve svém životě, svátost biřmování, i nám všem, kteří se snažíme poctivě žít své křesťanství. Amen.

Služebník církve

P. ???, farář

5.10.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

*9. den nověny 9denní duchovní obnovy farnosti Veverská Bítýška, téma „Služba v církvi“
(přepis zvukového záznamu)*

Tak milí mladí i starší přátelé, po všech těch slavných osobnostech, které tady při této nověně byli, tak před vámi stojí obyčejný venkovský farář. Na Veverskou Bítýšku mám takové zajímavé vzpomínky. Když jsem jako student na gymnáziu jezdil na pionýru na návštěvu do Kuřima za panem farářem, tak vím, že tady kolem kostela byla nějaká jednosměrka, já jsem tam vjel v protisměru, asi desetkrát mně to prošlo, pojednácté tam stál policajt, ale naštěstí se to vyřešilo domluvou a musel jsem to pak celé objíždět. Na to jsem si vzpomněl, když jsem tady přijížděl, z toho kopce sem k vám. Tématem dnešního dne by měla být služba v církvi. Zamýšlet se nad tím, co to znamená, když se řekne služebník církve, služba v církvi. Tak, mohl bych se ptát každého z vás, co se vám vybaví při slově služebník církve. Zkusme si to slovo znovu zopakovat a zkuste se zamyslet nad tím, co se vám při tomto slově vybaví. Když se řekne služebník církve, tak v dnešní době, často třeba v médiích, se toto slovo objevuje spíše v negativním, nebo pejorativním bychom řekli, slova smyslu; nemá dobrý zvuk. Prostě mnoho lidí si pod pojmem služebník církve představí člověka, který slepě poslouchá nějakou autoritu a který dělá všechno to, co mu ta autorita nařídí, a prostě nepřemýšlí o tom, co dělá a jenom slepě vykonává to, co má.

Když se řeklo dříve služebník církve, tak někdy to mohlo také znamenat člověka, který žije a pracuje na území, které nějakým způsobem patří církvi. Třeba na nějakých biskupských nebo klášterních statcích. Když se podíváme do historie, tak zjistíme, že lidé často se na těchto církevních statcích měli dobře, že se s nimi zacházelo slušně, že měli dobrou obživu. Prostě být služebníkem církve, to znamenalo někdy docela dobré živobytí. Nemám teď na mysli třeba kněze, ale člověka, který místo pod světskou vrchnost patřil pod vrchnost církevní. Skutečně dějiny ukazují řadu případů, kdy lidé, kteří byli tzv. nevolníky církve, se měli mnohem lépe než ti, kteří byli svobodní nebo patřili pod nějakého světského pána.

Co to znamená, to slovo služebník církve, dneska? Když jsem si vzal na pomoc moudré knihy, katechismus a kodex kanonického práva, a tam jsem hledal ta slova, pojem služebník církve, tak mě upoutala jedna věc. A sice to, že člověk, který chce být služebníkem církve, který chce sloužit v církvi, přičemž se tím myslí, že někdo je knězem nebo má jiný úřad v církvi, tak prvním a základním předpokladem je, aby to byl člověk, který dokáže být věrný Bohu a který dokáže mít v srdci lásku. A tak si myslím, že je to vlastně návrat k těm dávným slovům Pána Ježíše, když chtěl Petrovi svěřit zodpovědnost v církvi a třikrát se ho ptal: „Petře, miluješ mě? Miluješ mě více než ostatní?“ A teprve tehdy, když třikrát odpověděl, že ano, tak mu říká třikrát: „Pas mé beránky, pas mé ovce.“ To znamená, že člověk, který slouží v církvi, tak základním předpokladem k tomu je, aby měl v srdci více lásky než ostatní. Takže Bůh si povolává ke své službě především ty, kteří dokáží mít rádi, kteří mají lásku v srdci. Samozřejmě, že ne všichni, kteří slouží v církvi „na plný úvazek“, jsou taková, jací by měli být, ale myslím si, že většinou tomu tak je. Můžeme vzpomenout na mnohé kněze, když se opět setkávám s vaším panem děkanem, kterého už znám hezkou řádku roků, s dalšími kněžími, třeba kteří již jsou pokročilého věku, tak si říkám: „Mohli by si užívat důchodu, bez starostí, v soukromí, a oni místo toho slouží Pánu Bohu a lidem. Dělalí to z lásky.“ Čili vidíme, že už třeba na tom nejnižším stupni jáhenství a kněžství by to měl být člověk, který miluje. A když jdeme potom dál, tak biskup by měl mít ještě větší stupeň lásky ve svém srdci než má kněz. Bohu díky, v současné době má církev

opravdu dobré biskupy. Když vzpomeneme na našeho Otce biskupa Vojtěcha, na ostatní biskupy, které znám, tak jsou to skutečně lidé na svých místech. Nedávno jsme se spolužáky byli navštívit seminář v Litoměřicích, kde jsme studovali, navštívili jsme také litoměřického biskupa Otce Josefa Koukla a já jsem si tam znovu uvědomil, kdo je to biskup. Že to je opravdu člověk, který skutečně miluje. Známe se spolu léta a já jsem znovu cítil, že to je opravdu Otec, a tedy že to je člověk, o kterém plným právem můžeme říci, to je služebník církve, ten dokáže sloužit. No, a pojďme ještě dál. Vzpomeňme na Svatého Otce Jana Pavla. Zase můžeme děkovat Pánu Bohu, že v uplynulém století dal církvi skutečně vynikající papeže. Vždycky, když papež zemře, tak se říká: „Takový už nebude,“ a každý následující je vždycky ještě lepší než ten předchozí. Když zemřel Jan XXIII., všichni si mysleli, že papežství už se nemůže dostat výše. Že to byl prostě ten nejlepší papež v dějinách. Přišel Pavel VI., Jan Pavel II. a vidíme, jak Duch svatý má opravdu velikou fantazii a vždycky nás má čím překvapit. Tedy člověk je natolik služebníkem církve, nakolik má ve svém srdci lásku k Bohu. A čím stojí výše, tím by té lásky v jeho srdci mělo být více. A Bohu díky, že tomu tak také je.

No, a můžeme se ptát, mnozí z vás se ptají, nebo třeba neptají, nevím: „A co můžu dělat já? Nejsem ani knězem, ani biskupem, ani papežem, chodím třeba do školy nebo do práce. Co můžu dělat já? Jak se já můžu stát služebníkem církve? Můžu i já se stát služebníkem církve?“ Tak nemusíme hned myslet na to, že by třeba někdo z chlapců šel do semináře, nebo někdo z děvčat třeba do řehole, i když ani to není k zahoezení, ale je tady jedna nabídka. Možná už o tom váš pan děkan mluvil. Letošní rok byl v naší církvi vyhlášen rokem voluntariátu. Co to znamená? Znamená to tolik, že mladí lidé, ať už studující nebo pracující, na rok nebo na dva přeruší svoje studium nebo zaměstnání a dají se do služeb církve. Byl k tomu vydán informační letáček, možná, že ho tady třeba máte nebo se vám ještě dostane do rukou, kde jsou všechny věci podrobně popsány. Mladý člověk může nabídnout rok svého života službě církve. Myslím si, že to je taková výzva, protože když to vidím třeba u nás ve farnosti, je tam řada šikovných, schopných mladých lidí, kteří studují, někteří už začali pracovat, jsou v různých firmách, mnohým z nich se opravdu daří, mají asi docela pěkné výdělky, a tak si říkám, kolik z nich by dokázalo být tak velkodušných a říct si: „Já budu rok pracovat pro Boha a pro církev.“? Za minimální mzdu, v podstatě jen za kapesné, za ubytování a stravu. Tady se právě ukazuje, čeho je člověk ochoten se pro Boha vzdát. Ti, kteří pracují v církvi tak nějak naplno, kněží, tak se vzdávají třeba vlastní rodiny, vzdávají se určitého majetku, zajištěnosti, proto, aby byli k dispozici Bohu a lidem. No, a mladý člověk má možnost si taky podobný způsob života zkusit. Na rok, na dva opustit své prostředí, ve kterém žijí, projít určitou formací, a potom být církví poslán třeba na nějakou faru nebo doslova na misie. Nemyslím na misie někam do Afriky, ale třeba na misie do severních Čech. Působil jsem nějakou dobu právě v severních Čechách a vím, že tam v několika farnostech na Litoměřicku, na několika farách bydlely skupinky mladých lidí, chlapců, děvčat; třeba na jedné faře kluci, na druhé faře děvčata, kteří se starali o tu farnost, o mládež, prostě, když tam nemohl být kněz, tak aby tam byl aspoň někdo. Takže je to taková výzva vám, mladým lidem, kteří pracujete, studujete, připravujete se na život. Přemýšlejte, jestli i vás Bůh nevolá, abyste mu věnovali rok svého života. Zkušenosti ukazují, že Bůh se ve své štědrosti nenechá zahanbit. No, a člověk, který dokáže takovýto krok udělat, tak se mu to v životě mnohonásobně vrátí. Takže pokud budete mít zájem, jsou tady informační materiály.

Radost

*Mons. Mgr. Jiří Mikulášek, generální vikář brněnský
7.10.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
slavnost udílení svátosti biřmování
(přepis zvukového záznamu)*

Já začnu něčím, co jsem zažil tady nedaleko vaší farnosti. Měl jsem jednou dovolenou a zastavil jsem se tam nahoře u hradu Veverí u té kaple. Seděl jsem v autě, byly otevřené dveře a četl jsem si z nějaké knížky. Tam do stínu přijelo auto a vystoupila nějaká rodinka. Tatínek se dvěma dětmi, asi tak desetiletým klukem a dvanáctiletou holčkou; maminka zůstala sedět v autě. A oni šli ke dveřím u té ohrady, zdi, zkoušeli dveře – byly zamčené. A tak obešli aspoň tu kapli.

A zaslechl jsem, jak se ptá děvče toho kluka:

„Byls někdy v kostele?“

A on říká: „Ne, nikdy.“

Ona říká: „Já jo.“

Tak jsem se zaradoval, a ona říká: „Jednou jsme byli na výletě, a přišlo, tak jsme se tam schovali.“

Tak, to byl vlastně jediný kontakt, jediná zkušenost, jakou mělo to děvče s kostelem. Jinak ten chlapec znal kostel jenom zvenčí.

Když jsem učil náboženství na Mendláku, před deseti léty, tak jsem vždycky říkal dětem: „Nakreslete kostel. Kdo ho znáte zevnitř, tak zevnitř, kdo ho znáte jenom zvenku, tak zvenku.“ A většina z nich znala ten kostel pouze zvenku. A teďka do této situace my přicházíme. Se svým přesvědčením, se svými znalostmi. A teď co s tím? Svatý Petr říká ve svém listě: „Buďte připraveni obhájit se před každým, kdo se vás ptá po důvodech vaší naděje. Ale ovšem s jemností a ostýchavostí.“ Tady zaznívá to, co jsme slyšeli – o té pokoře, skromnosti, trpělivosti, pokoji. Mě zvláště oslovil ten pokoj. Jeden můj známý taky začal chodit do kostela až jako ženatý, jako dospělý se obrátil, a taky začal chodit zpívat do sboru. A jednou si šel zakouřit, o přestávce, stál před kostelem, a šel kolem nějaký jeho známý a říká: „Ty taky chodíš do kostela?“ To bylo ještě za komunistů.

Říká: „Ano, chodím.“

„A co ti to dává?“

A on vyhrkl: „Pokoj duše.“ A říká: „Já jsem byl potom sám překvapený, že jsem dal tuto odpověď. A je to opravdu to nejtypičtější pro to, co jsem já ve víře našel. Pokoj duše.“ Ale v čem ten pokoj spočívá? Je to pouze – prostě já chci mít od všeho pokoj, a dejte mi pokoj, a prostě sednout si do kanape a pustit si televizi, nebo si zapálit cigaretu a pokuřovat? Ten pokoj je v něčem jiném. To je pokoj čistého svědomí. Ale ne čistého z toho, že člověk je mimo všechno dění a nic nedělá, aby nic nepokazil. Ale z čistého svědomí, které má pokoj z toho, že jsem splnil to, co po mně Bůh chce. A k tomu nestačí pouze vědět, k tomu taky člověk potřebuje sílu. A tady tu sílu, proto aby to všechno, co člověk ví, co jste si opakovali při přípravě, aby to člověk taky dokázal udělat, tu dostáváme od Boha. Svatý Pavel říká: „Něco jiného poznávám jako dobré, něco jiného chci, a něco jiného nakonec udělám.“ Známe to všichni, tady toto. Tuto zkušenost máme. Jak je to těžké, aby člověk to, co poznává jako dobré, taky udělal! A říká: „Já ubohý člověk. Kdo mi pomůže?“ A odpovídá si: „Díky Bohu, je to možné. V Ježíši Kristu, našem Pánu.“

Čili, život křesťana je těžký; je nesnadné žít jako křesťan. Ale je to možné. Čili, nemáme výmluvu, že bychom řekli: to nejde a to pro mě není, a to je pro mě moc náročné. Protože tady

nejde jenom o mě. To je něco, co do mě vstupuje. Když já použiji těch darů, které dostávám, tak je to možné. Protože, třeba když snoubenci si slibují před oltářem lásku, úctu, věrnost na celý život, tak to už není pouze ta jejich lidská ochota k lásce, ta snaha mít druhého rád. Mít druhého rád znamená chtít pro něho vytrvale všechno dobré. Tady udělám malou odbočku. Co je pro člověka nejlepší? Co mu můžeme dát nejvíc? Boha. Důvěrný vztah k Bohu. Čili, když přeji druhému to nejlepší, tak mu musím přát Boha. Nemohu tedy udělat nic, co by ho od Boha vzdalovalo. Nesmím ho strhnout ke hříchu, nesmím ochladit jeho duši, jeho lásku k Bohu, jeho nadšení pro Boha. Naopak musím se snažit, abych ho přivedl k Bohu blíž. A potom vlastně mohu dělat, co chci. Protože chci to dobro pro toho člověka. Neublížím, ale snažím se mu dát to nejlepší. A to je vlastně Bůh. A tady vlastně ta láska, kterou si slibují snoubenci, to není pouze lidská láska, ve které skrývá ta věrnost a úcta, ale to je láska Boží. Boží láska nám byla vyryta do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán. Ve všech svátostech působí Duch svatý. A to je to nejcennější, že už to není jenom naše lidská snaha, ale že do našich vztahů vstupuje Boží láska. A při svátosti birmování si myslím, že především tato láska Božská, vstupuje do vztahu mezi námi a nebeským Otcem, a to spolu se Synem. Ta láska, kterou miluje Pán Ježíš jako Bohočlověk svého Otce, jako Boží Syn miluje svého Otce, ta je nám vyryta do srdce, abychom my s takovou oddaností, s takovou touhou Otce oslavit, s takovou touhou přivést k němu všechny ostatní, aby všichni ho poznali, aby všichni žili tím životem, který on nabízí, abychom se ve věčnosti všichni sešli jako jedna rodina kolem Boha, kterou měl Boží Syn, když žil na tomto světě, s takovou touhou chce nás on přivést k němu. To nám sdílí.

Někdo si myslí, že křesťanství je nějaká morálka. Jeden můj kolega z práce, bylo to v 68. roce, to už jsem se chystal do semináře, on to věděl, říká: „Já taky asi přihlásím děti do náboženství, jak se to uvolní.“

Říkám: „A proč? Jaký k tomu máš důvod?“

„No, já bych nechtěl, aby z nich byli jednou křesťani, ale chtěl bych, aby se něčeho báli. Aby z nich vycepovali slušný lidi.“

Ale to je právě opak toho, co křesťanství chce dosáhnout. My právě máme dojít k tomu, abychom se něčeho nebáli, kromě Boha. Kromě toho, ztratit Boží lásku. To je ta Boží bázeň, ta obava z toho, abych neztratil Boží lásku. Abych nevypadl z Boží lásky, z Boží náruče. Takže, tady toto je nějak typické. Co tedy je vlastně to nejcennější? Je to vztah, ne morálka, ale je to vztah lásky, důvěrný vztah, nabídka přátelství, kterou nabízí nám Pán Ježíš, a která se vztahuje k Bohu vůbec. A to je to nejcennější, co se má dovršit, nebo co se má tak nějak ustálit v našem životě, a k čemu nás povede dál a dál Duch svatý. To není jenom ten okamžik: teď najednou budu proměněný a budu jiný. Ale to je něco, co nás má provázet, ta milost Ducha svatého, celý život, v každé situaci. Tak jak život pokračuje, nás má posilovat, abychom prostě svůj život neprohráli, ale vyhráli. Abychom dosáhli toho cíle. A z toho taky vyplývá to, co budeme dělat. Jestliže mám přátele, a mám ho rád, tak mám taky rád všechno, co má rád on. Budu mít rád nebeského Otce, budu mít rád Pannu Marii, protože je to jeho matka, a on mi ji dokonce dává. Budu mít rád všechny lidi, protože on všechny lidi miluje, a za všechny položil život. A budu ve svém srdci mít touhu po všem, po čem touží on. To je přátelství s Kristem. A to je taky vlastně smysl, základní smysl, této svátosti. Utvořit s Ježíšem takový vztah, který mě ponese. A vlastně láska dává člověku schopnost, aby dovedl dělat i těžké věci.

Když byl náš Otec spirituál dr. Šuránek, už je služebníkem Božím a jedná se o jeho prohlášení za blahoslaveného, když byl v internaci zavřený, držený a dělali tam nějakou práci, třeba shrabovali seno, nebo vybírali brambory, nebo kameny z pole, a tak on si napsal do svého deníku: „Pro milého nic těžkého.“ Když tam nevěděl, co bude dál. „Pro milého nic těžkého.“ A tak toto si myslím, že bychom si měli vyprosít, abychom měli v srdci tu lásku, kterou vlévá Duch svatý. On je ta láska mezi Otcem a Synem, která nám pomůže, abychom vydávali to svědectví ne

se strachem, jestli jsem to udělal nebo neudělal, a jak jsem to udělal, a teď je to pro mě strašně těžké, ale abychom s takovou lehkostí toho, kdo se těší na to, až bude moct se setkat s Ježíšem tváří v tvář, až mu řekne: „Pojď, vejdi do radosti svého Pána.“ Tak bych vám chtěl popřát všem, aby pomocí této svátosti se vám podařil život a aby vy jste vydávali svědectví o tom svém životě s Kristem – co vám to dává. A říkal jsem, že ten nejkrásnější dar je plod radosti. A jaká je to radost? To už vyplývá z toho, co jsme si říkali. Není to radost z výhry ve sportce, nebo nějaké radosti, které se nemohou Bohu líbit, které by od Boha vzdalovaly, to je to spíš takové štěstíčko z pouti. Ale je to radost z čistého svědomí, radost z Boží lásky, radost z Hospodina. V knize Nehemjáš se říká : „Radost z Hospodina je naše síla.“ Tady se to propojuje, síla s tou radostí. A ještě na závěr úplně, tady té naší úvahy, slova Svatého otce o radosti mladého člověka, který říká: „Chlapec nebo děvče bez radosti nejsou opravdu mladými lidmi, jsou předčasně zvaldí a zestárlí.“ Tak si dávejte pozor. „Mějte, ohlašujte, vyzařujte, dávejte, neste radost.“ Tak, to jsou slova Svatého otce do té naší dnešní situace. A teď vlastně nastává ta chvíle, kdy máte přijmout svátost biřmování. To první, co musíme udělat, je rozhodnout se. Abychom nekulhali na obě strany. A to uděláme vlastně obnovou křestního slibu. Chceme říct: „Zříkám se?“ „Ano!“ A chceme říct: „Věřím?“ „Ano, věřím!“ A čemu věřím? Všem, co Bůh říká. Tomu, že když půjdu tím životem, jak mně ukazuje, že se nezklamu, že se mně ten život skutečně podaří. A že se mně nemůže nijak nikdy víc podařit, než když právě půjdu touto cestou.

Nemusíme chodit daleko

*Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce
21.10.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
29. neděle v mezidobí, Den modliteb za misie
(přepis zvukového záznamu)*

Draží v Kristu, těžký úkol dává Pán Ježíš svým apoštolům: „Běžte do celého světa, učte tam všechny národy a křtíte je. Kdo uvěří a pokřtěn bude – spasen bude.“ Skutečně těžký úkol. Pán Ježíš z té hory v Galileji, jako by viděl nejenom ten kousíček země kolem, ale jako by viděl i ty země daleko v zámoří: Evropu, Asii, Afriku, Ameriku, Austrálii. Všechny ty světadíly a v nich milióny lidí; různých jazyků, různé barvy pleti a také i různého způsobu života. Ti všichni mají být jako děti Boží velikou rodinou. Všechny má nebeský Otec rád, za všechny Pán Ježíš na kříži se modlí a umírá, aby všechny spasil. A teď posílá své učedníky, aby tuto spásu také i oznámili všem národům, aby jim oznámili, že jsou jako rodina, která se má mezi sebou milovat, která si má pomáhat, která se má právě také i pravou vírou posvěcovat. A najít ten správný smysl života. Je to těžký úkol. A církev jej plní od začátku. Ale i dnes, když se Svatý Otec dívá tam z toho vrcholku, tam kde „strmí církev týmě / v staroslavném věčném Římě“, když se dívá na ten svět kolem, a kdyby snad měl možnost se dívat třeba z nějaké helikoptéry nebo ještě i z nějaké kabiny kosmonautů, tak by viděl tu naši zeměkouli jako takovou kouli, kde jsou milióny lidí. Asi šest miliard. A z toho asi dvě miliardy ještě dosud jsou pohané, to znamená, že nic nevědí vlastně o Bohu, o Bohu jednom ve třech osobách, nejsou ještě svatým křtem posvěceni za dítky Boží, neznají také i Boží zákon; lásku k Bohu, lásku k bližnímu. A tak tam také žijí potom v takových skutečně bezmezně tvrdých podmínkách. Dnes si to máme uvědomit.

Asi před osmdesáti lety tehdejší papež vyhlásil třetí neděli v říjnu za neděli modliteb za misie, za dílo šíření víry mezi pohany. Tak tu modlitbu konáme každý rok, také i letos. Tato neděle je Den modliteb za misie. Je skutečně třeba se hodně modlit. Vždyť ono to není jen tak snadné, plnit ten příkaz Kristův. Jít do celého světa. Ano, on rozeslal své učedníky, a jak se jim vedlo? Přijímali je všude s otevřenou náručí? Právě naopak. Většinou všichni byli jako hlasatelé evangelia Kristova umučeni, zemřeli jako mučedníci mučednickou smrtí. To už je dva tisíce let, co takto církev se snaží rozšířit víru v Boha, život podle Božího zákona, život mezi lidmi v lásce, a naráží stále na veliké překážky. Jsou to ta lidská srdce, která se uzavírají tomu světlu osvětlení, víry v Boha. I teď, v naší době, to nemá církev lehké, aby plnila tento svůj úkol a přinášela evangelium všem národům. Ano, snaží se o to. Můžeme říct, že není ani jeden národ, který by neslyšel o učení víry, neslyšel evangelium. Ovšem ale je jiná věc, slyšet a také otevřít srdce a plnit, žít podle toho. My vidíme, jak naráží právě toto hlásání evangelia na velké potíže.

Maďarský biskup Thyamertor říká, že když se připravuje na kázání, vezme do jedné ruky evangelium a do druhé ruky noviny. A tak srovnává – co říká evangelium, co říká Pán Ježíš, a noviny, co říká svět. Také i my bychom tak mohli, řekl bych, usuzovat. Evangelium jsme slyšeli, a co říká na to svět? Vidíme, že se zase už začíná válka. Že není mezi lidmi opravdové lásky, není mezi nimi opravdové víry v Boha. V Afghánistánu se válčí. Jsou tam lidé jiného náboženství. Islám, mohamedáni. A sice velmi radikální, říkají si Taliban. To znamená, že tito radikálové nesnesou vedle sebe nikoho jiného, nežli islámisty, mohamedány. Běda, kdyby tam přišel křesťanský misionář a snažil se jim tam něco říct o Pánu Ježíši, učít je jeho zákony. Tak právě v tomto státě platí ten krutý zákon, že takového hlasatele křesťanství je nutno okamžitě sprovodit ze světa, popravit. Na to mají meče. Usekávat hlavy. A ten mohamedán, ten islamista, který přijal křesťanství, také je tím samým odsouzen k smrti a popraven. Takže to je opravdu

takové velké zastrašování, to se nedivíme, že se tam lidé bojí přijmout křesťanství. Tak jak v takovýchto případech se zachovat? Jistě válkou se to nezmění. Ale právě naopak. Je třeba ukázat křesťanství jako náboženství lásky, porozumění, pomoci, odpuštění. Ono to nejde rychle – zponenáhlu. Ale s pomocí Boží by se i tato změna mohla stát. Tak je k tomu potřebí skutečně také i pomoci všech, pomoci modlitbou a také i dobrým příkladem. Tak modlitbou. My jsme slyšeli to první čtení proroka Izajáše; řekl: „Na tu horu Hospodinovu budou proudit všechny národy.“ To znamená, že do církve mají se sejít a shromáždit všechny národy, vytvořit takové jedno společenství lásky, jako takovou jednu velikou rodinu. Tak to je proroctví Izajášovo. Ovšem máme k tomu ještě hodně daleko.

Kdybychom četli to první čtení z dnešní neděle, tak bychom tam slyšeli o Mojžíšovi, který vede židovský národ z otroctví do jejich země a cestou pouští jsou napadáni různými pohanskými kmeny. Tak třeba Amalečany. A ti jim brání jít dál. A chtějí je pobít. Mojžíš už je starý, už ví, že nemůže vést ten boj. A tak si volí Jozua: „Ty budeš místo mě velet tomu bojujícímu lidu a já půjdu támhle na horu a tam se budu za vás modlit.“ Tak vystoupil na horu Sinaj, s ním jeho bratr Árón a Chur. Mojžíš rozepjal ruce a modlil se. Dívá se dolů z té hory, jak Izraelští bojují, jak jsou napadeni nepřáteli a jak to je těžký boj. A tak se za ně modlí. A je zvláštní: dokud má ty ruce vztažené, Izraelští v tom boji vítězí, jakmile mu ruce klesnou, tak prohrávají. A tak bratr Mojžíšův Árón a Chur vzali ty ruce Mojžíšovy a drželi je stále vzepjaté vzhůru. Dali mu tam kámen, aby si mohl sednout. A tak celý den, od rána až do večera, měl ty ruce vzepjaté, celý ten den se modlí a zatím ten putující lid konečně přemohl nepřátele a mohl jít šťastně dál do své zaslíbené země. Tak je třeba také i tomu dnešnímu lidu Božimu pomáhat modlitbou. V tom bojování proti nepřítelům spásy. Církev je církev putující, církev bojující. Takže také my musíme být připraveni na to bojování s nepřáteli kříže, s nepřáteli víry, Nemusíme chodit daleko. Nemusíme se dívat až tam kdesi do Afriky nebo do Asie, kde jsou pohané, kteří žijí v nevýslovných poměrech bídy, v takové snad ještě i neznalosti. U nás už není bída. Není analfabetismus. Lidé jsou bohatí, jsou vzdělaní, ale jsou nepřáteli kříže Kristova, jsou to pohané. Poznali jsme to za poslední dobu, kdy při sčítání lidu se u nás devadesát procent hlásilo jako pohané. To už je hrozné číslo. Tak, co to znamená? Ne, že by nebyli vůbec pokřtěni, pokřtěni jsou mnozí, ale žijí jako pohané, oni tu svou víru nevyznávají. Oni se nemodlí, oni v neděli do kostela nejdu, oni žijí jako křesťané bez vyznání, čili jako ti, kteří nejsou pokřtěni, jsou také bez vyznání, takže rozdíl v tom není. Tak tady je náš misijní úkol.

Nemusíme moc daleko chodit jako misionáři, ale stačí jenom se podívat kolem sebe a také náš úkol je: „Jděte a učte všechny národy, křtíte je.“ Ano, mnozí by chtěli dát své dítě pokřtít, ale přitom žijí jako pohané, tito rodiče. Do kostela nejdu, jak je rok dlouhý, jak oni chtějí potom to dítě křesťansky vychovávat. I když to slibují, nakonec to neplní. Takže to jsou vlastně pokřtěni pohané, tyto děti, a rodiče jsou křesťané bez vyznání. Tak to nás musí trápit, to nás musí bolet. A my musíme se snažit něco pro to konat. Před čtrnácti dny jsme měli biřmování. To znamená, že jsme přijímali posilu Ducha svatého, abychom svou víru vyznávali, za ni statečně bojovali. Tak, to je naše povinnost, náš misijní úkol. Takto se dívat kolem sebe a tak bojovat modlitbou a pomáhat svým bližním, kteří jsou takovými novodobými pohanými. Aby poznali své pochybení, poznali tu nesprávnou cestu, a aby se stali skutečně živými křesťany. Tak o to se také i tu dnešní neděli máme hodně modlit. Za obrácení těchto nevěřících, těchto křesťanů bez vyznání. Aby se také i s pomocí Boží obrátili. Tak bojujeme ten dobrý boj, modleme se všichni jako ten Mojžíš, s rukama sepjatýma každý den. Ta dnešní neděle je den modlitby, den modlitby, která má být taková vytrvalá. Vytrvalou modlitbou je třeba svatý růženec. Modleme se také i tuto modlitbu k Panně Marii, za obrácení těchto novodobých pohanů. Jenom s pomocí Boží a pod ochranou Panny Marie se podaří v tomto boji zvítězit. Tak ať je také i naše modlitba takto vytrvalá, jako ta

modlitba Mojžíšova, jako modlitba Kristova v zahradě Getsemanské, aby také i měla tu milost vyslyšení, obrácení a nového vítězství církve. Amen.

Dobrý boj bojovat, víru zachovat

Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce

28.10.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

30. neděle v mezidobí, Den vzniku samostatného státu (1918), neděle před Vzpomínkou na všechny věrné zemřelé

(přepis zvukového záznamu)

Draží v Kristu! Rodiče vybírali dárek pro svého syna k Vánocům. Chtěli pěkné lyže. On si je přál. Pan farář, který tam byl s nimi, se jich ptá: „No, ale nemyslíte, že je to trochu brzo? Vždyť Vánoce jsou teprve za dva měsíce, do Vánoc času dost.“ Ale ti rodiče říkali: „To není pravda, potom už nebude nic a už se nebude moct vybírat. Tak je dobře si to všechno zavčas nachystat.“ Ano, je to pravda. Je třeba všechno udělat včas, raději o něco dřív.

Ted' budeme mít také svátky. Takové svátky jako Štědrý den. Štědrý den pro naše zemřelé. A to není tak daleko – to už bude tento týden. Také jim chceme nachystat nějaké dárky, také je chceme obšťastnit, naplnit radostí. A tak se také snažíme něco jim pěkného přichystat. Abychom jim také k těm svátkům připravili hezký dárek. Co to má být? No třeba ta dnešní mše svatá za ně. Nebo také i svaté přijímání, nebo nějaká modlitba, nebo nějaký jiný dobrý skutek: návštěva mše svaté nebo hřbitova. Tak to jsou všechno takové dobré skutky, které udělají radost našim zemřelým. Tak, chceme jistě dobře se na tyto svátky připravit. Ale také máme v těchto dnech o těchto svátcích pamatovat, že i my jednou zemřeme, že tady na to musíme pamatovat, a tak si také připravovat takové pěkné dárky sami sobě, protože nevíme jestli nám někdo nějaký ten dárek potom připraví a daruje. Jedna paní si už říkala: „Já mám už pětadesát let. Mám domek, mám pěkné úspory na vkladní knížce, musím zajít na faru a tam si objednat nějakou mši svatou – až zemřu, aby bylo na mě pamatováno. Nikoho nemám jiného, tak si musím na sebe pamatovat sama. Něco také bych chtěla dát na kostel.“ Bylo to do ní pěkné, jenomže pořád to odkládala. Sousedky jí říkaly: „Ale bábi, co už tak spěcháte? Vždyť my ještě s Vámi budeme slavit stovku.“ A zatím neslavily stovku. Měla těch pětadesát a najednou srdíčko vynechalo. Infarkt a konec. Takže nedala na sebe ani na mši svatou ani dárek na kostel, ale ten pěkný balíček bankovek a peněz – to propadlo státu. Nebylo z toho nic. Tak pamatuj, pamatuj také i na svou smrt. Máme to jako by vyryto na našich dlaních. Na dlani je jako by vyryto M. A tak na obou dvou M, M. Jsou to první písmena latinských slov Memento mori – Pamatuj na smrt. Ano, tak je dobře, už si takto připravovat takové krásné Vánoce pro sebe. Chtít také i pro sebe, aby jsme měli pěkné Vánoce. Ať už si třeba sami koupíme nějaký ten stromeček a nějakou pěknou knížku pod stromeček nebo pěknou kazetu, abychom si o Vánocích zahráli krásnou vánoční hudbu. To je dobře, pamatovat na to, ale také máme pamatovat na své bližní, na ty své domácí, aby také mohli prožít ten odchod z tohoto světa s takovou připraveností.

Pan farář navštívil nemocnou paní. Říká: „Paní, já myslím, že byste mohla už také jít ke svaté zповědi, přijmout Svátost nemocných.“

„Ale velebný pane, kdepak. Vždyť já za týden už přijdu za Vámi do kostela. Tak to udělám všechno v kostele.“

Ale nepřišla, oni ji tam donesli v rakvi. Takže bylo všechno marné, pozdě. Tak je potřeba pamatovat včas. Jeden otec, horník, si nechal vystrojit pohřeb. Muzikanti hrají: „Už mou milou do kostela vedou“, „Lásko Bože, lásko“, „Ta naše písnička česká“... A pan farář říká kapelníkovi: „Vy jste si to asi spletli, vždyť to není svatba, to je pohřeb!“

„No ano, ale ta dcera si to přála. Že táta prý to rád zpíval. No aby to bylo hodně takové radostné, veselé.“

Všecko má takovou svou barvu. Tak i pohřeb má mít určitý smysl. Další otec horník říká: „Já si nepřeji při pohřbu žádnou pompu, ale hlavně ať se za mě modlí a také i jsou účastni na mši svaté.“ Jistě je to tak správné. Tak se máme také i sami dobře na ten den připravit, aby to byl takový slavnostní den, svátek, kdy se setkáme s Pánem Ježíšem, který nám chce předat ten věnec spravedlnosti. Tak se krásně připravoval svatý Pavel. Slyšeli jsme dnes úryvek z jeho dopisu, který poslal svému žákovi Timotejovi. Poslal mu ho z římského vězení, kde čekal na provedení ortelu smrti. Takže nějaký krátký čas už jenom ze života. Piše v tom dopise: „Čas mé smrti nastává. Dobrý boj jsem bojoval, víru jsem zachoval a teď mi je uložena koruna spravedlnosti, kterou mi dá v onen den Pán, spravedlivý soudce.“ Ano, tak se svatý Pavel těší na ten den, kdy odejde z tohoto světa, aby jej mohl prožívat jako šťastné shledání s Kristem.

Dobrý boj jsem bojoval. Ano, tak by měl každý z nás se takto také i připravovat. Připravovat svým životem. **Dobrý boj jsem bojoval, víru jsem zachoval.** Je tomu tak skutečně? Každý z nás to může tak říct, kdyby měl třeba dnes, nebo zítra nebo po zítřku zemřít? Je třeba na to pamatovat včas. Nenechávat to až na kdoví kdy. Do Vánoc času dost, ale nevíme, zda-li se jich dočkáme. Také i nevíme, zda-li se dočkáme šťastné, připravené hodiny smrti. Tak se připravujeme včas.

Nedávno byl svátek Edity Steinové, sestřičky karmelitky, která byla původem Židovka, ale vstoupila do kláštera a byla pokřtěna. Stala se karmelitkou, také její sestra ji následovala, takže byly obě dvě řadovými sestřičkami v klášteře v Holandsku. Přišlo Německo, Hitler a to hrozné pátrání po Židech: „Ti musí být vymazáni z tohoto světa“. Tak je vypátrali také v tom holandském klášteře. Obě byly vedeny potom do Osvětimi, aby tam skončily v komoře smrti. Edita utěšuje svou sestru: „My podstoupíme toto utrpení za náš národ, aby se náš židovský národ také obrátil, uvěřil v Krista. Tak mu toto utrpení chceme věnovat.“ Jaká je to krásná myšlenka – chtít věnovat utrpení našemu národu, naší vlasti. Také my bychom to tak měli dovést říct, když jsme včera a dnes slavili svátek naší vlasti, našeho národa. Ono se to skoro už ani venku nepozná, že ten svátek je. Tak se to všecko tak nějak setřelo. My víme třeba, že jsou Vánoce – nevíme proč, my víme že jsou svátky zemřelých – nevíme proč, my víme, že 28. říjen je státní svátek – nevíme proč, takže žádný prapor, nic. Přece bychom měli pamatovat na tento svátek modlitbou za náš národ. Je toho velice zapotřebí. Ten národ je zdevastovaný, zdemoralizovaný, takže máme jistě důvod, abychom se za náš národ hodně modlili. Aby i prožil ten další život opravdu v takovém pokoji, obrácení. No a tak právě i na toto pamatujme, když dnes slavíme tento svátek. A tak pamatujme také i na ty své šťastné Vánoce, ať můžeme také říct: „Dobrý boj jsem bojoval, víru jsem zachoval a teď je mi uložena koruna spravedlnosti, kterou mi dá v onen den Pán, spravedlivý soudce.“ Amen.

Milosrdenství Boží

*Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce
4.11.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
31. neděle v mezidobí
(přepis zvukového záznamu)*

Drazí v Kristu, jestli jste dobře naslouchali a dávali pozor, tak jste si jistě všimli, že první čtení z knihy Moudrosti, které jsme slyšeli, byla taková krásná modlitba: „Bože, ty jsi tak nekonečně mocný a ty svou všemohoucnost ukazuješ právě tím, že se slitováváš, že máš milosrdné srdce, že nás zachováváš, i když hřešíme.“ Tak takhle velebí ten starozákonní prorok milosrdenství Boží. Pán Ježíš je obrazem nebeského Otce, je obrazem Božím a tak také v něm se projevuje tato Boží vlastnost – milosrdenství, kterou Bůh odpouští hříchy každému, kdo činí pokání. A my to vidíme názorně na tom setkání Pána Ježíše se Zacheem. Zacheus, boháč, který to bohatství získal nepoctivě, vybíral daně, cla a ošizoval stát, nedával, kolik měl, kolik vybral, ale nechával si pro sebe. Tak zbohatl. Ovšem lidé to věděli, a tak měli na něho zlost, odsuzovali ho a ani s ním pořádně nepromluvili. Byl to hříšník. Ale tento Zacheus přece jenom měl v sobě také i jakousi lidskou důstojnost, lidskou čest. A tak si přál, se tohoto špatného dojmu, kterým působil, nějak zbavit, napravit, změnit se. A slyší, že přijde tam do Jericha, kde on žil a působil, král lásky Boží – Ježíš Kristus Mesiáš. Ano, on ho chce aspoň uvidět, ale lidé mu nedají, jeho vytlačí ven: „Co ty mezi námi chceš?“ A tak musel vylézt tam kdesi na planý fíkovník, schovat se do té koruny stromu, aby mohl vidět procházejícího Pána Ježíše, a on sám aby byl schovaný. Co jsme viděli v evangeliu? Pán Ježíš se zastavil pod tím stromem, podívá se nahoru a volá: „Zachee, pojď dolů! Já chci dnes zůstat v tvém domě.“ No to byla přece úžasná radost. On slezl a přijal ho s radostí. Byla to pro něho veliká radost a smíření, takový pokoj. Ale slyší, jak lidé reptají: „K takovému hříšníkovi půjde?“ A tak to Zacheus chce dobře ukázat, že se chce změnit, že chce činit pokání: „Pane, polovinu majetku dám chudým a jestli jsem někoho ošidil, čtyřnásobně to vrátím.“ Ano, to je pravá kajícnost, to není pomodlit se Otčenáš po svaté zpovědi, ale to je úplná změna. Náhrada. Tak to ho potom také Pán Ježíš pochválil: „Syn člověka nepřišel, aby zahubil, ale aby zachránil a spasil, co zahynulo.“ Tak k němu vešel a způsobil mu velikou radost.

Začínáme týden, říkáme, týden milosrdenství. Máme děkovat za milosrdenství Boží, které nám Bůh projevuje tím, že odpouští hříchy každému, kdo činí pokání. Ano, máme jistě za co děkovat. Že Pán Bůh je k nám tak milosrdný, shovívavý, že nás netrestá hned, ale čeká. Pohanský soudce soudil křesťanského vyznavače a říká mu: „Tak, když je ten váš Bůh tak mocný, proč nechá křesťany tak mučit, proč toho císaře nepotrestá? Nebo proč nás soudce nechá, abychom vás tak mučili?“ A ten křesťan, tento mučedník, říká: „To proto, že Bůh nechce nikoho zavrhnout, on chce každého spasit, on chce každému dopřát tu milost obrácení. Je nekonečně shovívavý.“ Ano, tak je Bůh vůči nám. A totéž žádá Pán Ježíš také od nás. Abychom dovedli být také jako on vůči těm Zacheům kolem nás. Není jich málo. Jistě kolem nich chodíme a máme na ně zlost, jsou to zbohatlíci, kteří nepoctivým způsobem k tomu svému majetku přišli. My bychom možná jednali jinak, kdyby nám Pán Bůh dal tu moc, tak bychom s takovými lidmi pořádně zatočili a nenechali bychom je tak klidně, bezstarostně chodit. Ale my nevidíme do srdcí svých bližních i do srdcí těch, které odsuzujeme. Také oni možná ve svém skrytu srdce touží setkat se s Pánem Ježíšem, touží po odpuštění, změně. A tak si přejí vidět Pána Ježíše jako ten Zacheus. Slyšet ho. Ale jak? A Pán Ježíš říká: „Kdo vás slyší, mě slyší.“ On skrze nás se chce setkávat s těmito hříšníky, které odsuzujeme, které bychom nejraději vyhledali, tak jako Žizka

říká těm Táboritům: „Bijte, zabíjejte, nikoho neživte.“ Tak chtěl jaksí trestat, soudit a mstít se na těch, kteří snad velkým omylem upálili Husa. Tak to musily potom stovky, ba tisíce lidí u nás zaplatit hroznou smrtí upálením, celé kláštery i s řeholníky byly spáleny. Kolik bylo zničeno tehdy kostelů, klášterů, domů. Tak to byla nekřesťanská msta, odvěta. Ale to není smýšlení Boží, to není smýšlení Srdce Ježíšova. On je milosrdný a chce, abychom také my dokázali být milosrdní.

Tak v tomto týdnu, týdnu milosrdenství, děkujeme za to milosrdenství Boží a máme je také i my uplatňovat, šířit kolem sebe. Jdeme na hřbitov, tam se také projevuje naše milosrdná láska, modlíme se za ty naše příbuzné, a tím vlastně jenom děkujeme za to dobro, které nám prokázali. Ale nesetkáváme se tam s takovými, kteří nám ublížili, abychom se také za ně pomodlili. Tak to je tak snadné, jít na hřbitov, tam se pomodlit za rodiče nebo jiné přátele. Ale horší a nesnadné – pamatovat i na ty, kteří nám snad ubližovali, kteří se dopouštěli hříchů, a jim také vyprošovat tu milost odpuštění. Je týden milosrdenství Božího. Pán Ježíš také nám projevuje své milosrdenství, chce také do našeho domu, do našeho srdce vstoupit a přinést tam hodně radosti. Kéž také od nás uslyší to opravdové předsevzetí: „Já to zlo, které jsem způsobil, chci vynahradit. Chci to čtyřnásobně vynahradit dobrem.“ Ano, tak naše shovívavost, naše milosrdenství bude přinášet právě to krásné ovoce obrácení. Ne mstou, ne tvrdostí srdce, tím nedosáhneme ničeho, ale právě tou velkomyslností, tou shovívavostí, následujeme tu shovívavost Boží, který právě tu všemohoucnost dokazuje tím, že odpouští, že se slitovává. Tak my se také odporučme do tohoto milosrdenství Božího, poprosme Pannu Marii, královnu milosrdenství, matku milosrdenství, abychom také skrze ni dosahovali toho milosrdenství Božího, abychom také v ní viděli svou záchranu a také se snažili být jejími dětmi, kteří dokáží mít také dobré, milosrdné srdce ke svým bližním. Amen.

Věřím v těla vzkříšení a život věčný

*Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce
11.11.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
32. neděle v mezidobí
(přepis zvukového záznamu)*

Draží v Kristu, blíží se pomalu konec církevního roku. Za čtrnáct dní už bude poslední neděle tohoto církevního roku – bude svátek Krista Krále. A bude potom pokračovat nový církevní rok. Tak jako náš život: „Smrtí život nekončí, ale se mění“. Taky ten církevní rok nekončí, ale jen se mění. A proto církev také nám na ty změny dává upozornění, té modlitby Věřím v Boha: „Věřím v těla vzkříšení a život věčný. Očekávám vzkříšení mrtvých a život budoucího věku.“ Takže na tyto pravdy se máme zaměřit, teď ke konci církevního roku. *Já věřím v těla vzkříšení a život věčný.* Tuto pravdu, tuto skutečnost už nacházíme ve Starém zákoně; slyšeli jsme ten úryvek z knihy Makabejské, jak král Antioch syrský zabral židovský stát a nutil potom Židy k odpadu od víry, aby se stali pohany. Na znamení, že odpadávají, měli jíst vepřové maso, které měli Židé zakázáno. A tehdy se ukázalo, jak dovedli být někteří stateční a věrní. Že byli ochotni raději vytrpět mučednictví a smrt, než aby tímto způsobem ukázali veřejně, že odpadají od víry. Žasli lidé, když to viděli, tu statečnost, tu věrnost těchto sedmi synů, mučedníků, jak trpěli, byli zbičovani volskými řemeny, a potom jeden po druhém mučeni a zabíjeni. A oni to přijímají všechno s takovou statečností a vyznávají svou víru ve věčný život. Žasneme nad tou statečností jejich maminky, která musela toto všechno pozorovat, vidět, před jejíma očima byli ti její synové mučeni a zabíjeni. Ale ona je povzbuzuje, aby vytrvali. Nakonec byla umučena také i ona. Tak vidíme, že už ve Starém zákoně byla tato víra ve vzkříšení, život věčný tak opravdu silná, dodávala také i těm věřícím sílu a statečnost, vytrvání, věrnost zachování víry a věrnost Bohu.

Věřím v těla vzkříšení a život věčný. Také nám tato víra má být takovou posilou, abychom také vytrvali, věrní a tak byli stateční ve vyznávání své víry, i když nejsme mučeni, ale přece jenom to není vždycky tak docela snadné, svou víru vyznávat. Vždyť tolik lidí od víry odpadlo, a nemuseli se bát, že budou mučeni. Jenom z toho takového strachu, že by se jim někdo posmíval, že by neměli takové výhody; tak dovedli svou víru zradit, opustit. Tak to dnešní čtení z Pisma svatého je zaměřeno na poslední věci člověka. *Věřím v těla vzkříšení a život věčný.* Ptali se kardinála Ratzingera:

„Co očekáváte po smrti?“

On říká: „To není otázka jenom pro kardinála, to je otázka pro každého věřícího člověka. Co očekávám? Věčný život. A proto, že jej chci získat, proto také chci pomáhat druhým, aby ho dosáhli. A proto jsem se stal knězem.“

Ano takto je potřeba se dívat na své poslání. To slovo Boží, slovo víry nést dál. Svátý Pavel se v tom dnešním čtení z listu Soluňanům modlí za nás, aby naše víra, aby to slovo Boží nezůstávalo jenom tak někde jako Bible zavřená v nějaké knihovně, ale aby to slovo Boží běželo. Tam v Řecku byly závody v běhu, v běhu přes překážky. Tak aby také to slovo Boží běželo dál a překonávalo překážky. Tak to je jistě úkol také i náš, abychom to slovo Boží si nenechávali pro sebe, ale přinášeli také i druhým.

Očekáváme vzkříšení a život věčný. Jak si ten věčný život představujete? No to je otázka jiná. My nemáme pro něj takové nějaké představy adekvátní, abychom dovedli nějak to vyjádřit. Jenom máme takovou odpověď: „Věřím, že budeme vidět Boha tváří v tvář, že mu budeme podobni, že budeme požívat věčný pokoj.“ Víc o tomto věčném životě vlastně nemůžeme vědět, to není pro naše pochopení možné. My spíš víme, co nebude v tom věčném životě. Že tam

nebude to, co teď na světě prožíváme. Že tam nebudou také třeba svatby, manželství. To už odpovídá Pán Ježíš Saduceům, těm nevěrcům židovského národa. Vždyť s takovou potměšilou otázkou na něj přišli: jak to dopadne, když sedm bratrů ovdovělo, vždycky si jeden po druhém brali tutéž manželku, tutéž vdovu a neměli děti. Nakonec zemřela i ta žena. Tak komu bude patřit, komu náležet po vzkříšení mrtvých? Pán Ježíš říká: nikomu. Poněvadž po vzkříšení už nebudou se ženit, ani vdávat, nebude potřeba rozmnožovat to lidské pokolení, nebude potřeba rodit děti, a tak nebude také ani potřeba manželství. Takže docela jiný život. „Budou jako andělé,“ říká Pán Ježíš. Tak jistěže tyto věci jsou nám snad těžko pochopitelné, ale máme takovouto silnou víru si uchovávat a jako světlo ji přijímat ve svém životě. A nést ji dál.

Je svátek svatého Martina. Také on tuto víru ve věčný život měl a také i vyznával. On pro ten věčný život také dovedl něco obětovat, takže obětoval tu polovičku pláště chudému. A v noci se mu Pán Ježíš zjevil, říká: „Martin, který ještě není pokřtěn, oblékne mě tímto pláštěm.“ Ano, Pán Ježíš jednou řekne: „Byl jsem nahý a vy jste mě oblékli. Co jste udělali jednomu z mých bratrů nejmenších, pro mě jste udělali.“ Tak takhle je odměněn svatý Martin věčným životem v nebi. Podobně v úterý bude svátek svatého Stanislava, patrona mládeže. Také on nám může být vzorem. Byl to syn bohatého otce, vévody v Polsku. Otec ho chtěl mít nějakým slavným mužem: právníkem, lékařem – něco takového, tak ho dal na studie do Vídně. Ale Stanislav měl jiný cíl života. On se chtěl stát knězem. A když mu otec bránil, tak se jednoduše sebral a potají utekl z Vídně až do Říma. A tam vstoupil do kláštera Tovaryšstva Ježíšova, k jezuitům. Tam konal noviciát, jako sedmnáctiletý hoch. Byl vzorem pro ostatní. Ale nedokončil, protože těžce onemocněl velkou horečkou, po které nebylo už vyléčení. Jeho otec se na něho zlobil, že nesplnil jeho přání, nestal se nějakým velkým pánem. A Stanislav mu odpovídá: „Otče, já jsem se narodil pro vyšší věci.“ Tak, on se díval na své životní poslání jako dosažení těch vyšších cílů života. Tak to by mělo být heslo také i nás, a mladých lidí: „Narodil jsem se pro vyšší věci.“ Nejenom pro ty přízemní, jenom to po čem touží tělo, ale kam směřuje také náš duch, naše víra. Tak to je poučení dnešní neděle, toho slova Božího, které jsme slyšeli a které máme dát dál, jak říká svatý Pavel: aby to slovo Boží běželo přes překážky a přinášelo hodně světla, hodně tepla, hodně silné víry a vytrvalosti až do konce. Amen.

Šéf chce s tebou mluvit

*Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce
18.11.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie
33. neděle v mezidobí
(přepis zvukového záznamu)*

Draží v Kristu, snad se také vám někdy stalo, v práci nebo v kanceláři, že přišel někdo a říká: „Šéf chce s tebou mluvit, máš se k němu dostavit.“ Po takovém vzkazu se někdo zatřese a zvedne.

„Copak se stalo? Někdo na mě žaloval? Šéf chce udělat inventuru v mých papírech, v mém účetnictví?“

Anebo: „Chce dělat kontrolu mých výrobků a zjišťovat zmetky?“

Tak se stane potom, že takovéto setkání je provázáno strachem. Jak to dopadne. „Šéf chce s tebou mluvit.“ Tak nám připomíná také to dnešní slovo Boží. Chce s námi mluvit ten nejvyšší šéf, kterému máme věrně sloužit a plnit jeho vůli.

Blíží se konec církevního roku, blíží se naše zúčtování. Jak plníme, co od nás náš nejvyšší Pán žádá. Blíží se konec církevního roku a slyšíme dvě taková prorockví ve slově Božím. Prorockví Starého zákona, proroka Malachiáše, kde říká: „Přijde den, který bude jako pec. Den, kdy shoří všechno to špatné. Kdy nezůstane kámen na kameni.“ V Sodomě Pán Ježíš také říká: „Přijde den, kdy to všechno uvidíte, jak to bude sbořeno, zničeno.“ Kdy to bude? Je to vlastně předpověď konce světa. Kdy to bude, to neříká ani ten prorok Malachijáš, ani Pán Ježíš. Ale určitě to jednou bude. Tak to znamená, že máš mít všechno v pořádku, být dobře připraven. Jedeme stále blíž k tomu našemu cíli, druhému břehu. Zase jsme o jeden rok, církevní, dál, a blíž tomu břehu. Máme k němu šťastně dorazit. Jedeme na takové loďce života, kterou máme pohánět těmi dvěma vesly: modlitbou a prací. Abychom šťastně dojeli. Svátý Pavel píše křesťanům do města Soluně. On tam před tím založil církevní obec, byla to dobrá farnost. Ale přišli tam nějakí šouralové, a říkají: „Už to nemá cenu pracovat, už bude brzy konec světa. Tak toho nechte, nač vám ta práce bude, to všechno přijde zničit. A tak nedělejte raději nic.“ Toto se svátý Pavel dověděl až v městě Korintu. A tak nemeškal a poslal jim tam druhý dopis, ve kterém je napomíná. Aby pracovali věrně, poněvadž nevíme, kdy bude konec světa. Musíme vytrvat až do konce. A říká: „Kdo nechce pracovat, ať nejí.“ Takže povzbuzuje k takovému vytrvání v tom úsilí o šťastný přístav věčného života. Modli se a pracuj. To jsou ta dvě vesla, která nás mají vést. Pán Ježíš také vybízí, abychom dobře vyplnili to své poslání. A svátý Pavel v tom listě Soluňanům říká: „Vzpomínáte si, jak jsme k vám přišli před několika lety hlásat slovo Boží, křesťanství? Byli jsme si vědomi toho, že si budete všimnat nejenom, co říkáme, že si budete ještě víc všimnat, jak žijeme, budete si všimnat našeho soukromého života. Čím se vlastně živíme.“ Na to lidé dávali hodně pozor, více třeba než na to slovo Boží. A věděl, že lidé dovedou hodně kritizovat toho, kdo si nechá všechno zaplatit, i to kázání slova Božího. A tak svátý Pavel nechtěl, aby mohli něco o něm tvrdit, že on si nechá všechno zaplatit. „Ne,“ říká, „my si na svou obživu vyděláváme prací svých rukou, nepotřebujeme, aby nám někdo dával něco zadarmo.“ On byl vyučen řemeslu stanařů, tkal stanová plátna, těžká práce, ale konal to i v té době, kdy také kázal slovo Boží. Tak nepřestal takhle ručně pracovat. A to právě mu dávalo velikou úctu. A k té věrné práci vybízeli i křesťany v Soluni. Aby nepřestali pracovat, aby je nikdo špatně nevedl, že je už konec světa, že už to nemá smyslu. To napomenutí platí jistě i pro každého z nás, pro každou dobu. Pracovat je povinnost, kterou nám ukládá Bůh a z které budeme také skládat počet, až přijde ten den, který bude jako ta pec, a spálí všechno to špatné. Tak, máme svědomitě plnit,

co od nás Bůh žádá. Neštítit se také i té tělesné práce. Jistě práce je potřebná, a svatý Pavel říká, že by měl vlastně právo na to, aby ho ti věřící tam v Soluni živili, že je hoden dělník mzdy své, a on jako dělník slova Božího také si zaslouží té služby, té odměny věřících. Ale on jim nechce dávat pohoršení, a tak raději pracuje svýma rukama. Ve dne pracuje ručně, večer potom káže. Bylo to namáhavé, ale věděl, že to je potřeba, že je to dobrý příklad, že lidé neradi něco dávají, a třeba i těm kazatelům, že to je pro ně jakési nepříjemné a oni potom kvůli tomu také nepřijímají ani víru. Že by musili něčím přispívat. Tak takhle slyšíme to dnešní slovo Boží. Naplnit život prací. Je to jistě krásné, když člověk může pracovat, je zdravý, má práci, má nějaké třeba i vyučené řemeslo, nebo jiné povolání, ve kterém může pěkně uplatnit své schopnosti.

Je zajímavé, že v tom dnešním evangeliu je připojeno takové podobenství Pána Ježíše o hřivnách. Že král svým služebníkům rozdělil hřivny, jednomu pět, druhému dvě, třetímu jednu. Aby oni s nimi hospodařili. A potom je předvolal, aby vydali počet, kolik nahospodařili. Tak ten, co dostal pět, říkal: „Pane, ještě jsem nahospodařil dalších pět.“ Tak svědomitě pracoval. Ten, co dostal dvě, také ještě dvě nahospodařil. Ale ten, co dostal jednu, říká: „Já jsem tu hřivnu zakopal, aby mi ji nikdo nevzal, tak ti ji vracím, pane, zpátky.“ A slyší to slovo nejvyššího pána: „Služebníku lenivý, neměls aspoň tu hřivnu dát někde do spořitelny, abys dostal úroky? Ale tys ji zakopal. Tak ti bude odňata i ta jediná hřivna.“ Tak, je špatné, když někdo zakope hřivnu, kterou dostal od Pána Boha. Dostal dar zdraví, dostal zdravé smysly, může dobře vidět, slyšet, mluvit, dostal třeba také dar umění, že umí krásně zpívat, hrát a jiné. Tak je třeba těchto darů využít, nenechat je ladem, nezakopat. Budeme z nich jednou skládat počet. Přijde den, kdy bude poslední zúčtování. Pamatujme na to a vyplňme ten svůj život opravdu takovou horlivou, svědomitou prací, a tak jí služme Pánu Bohu, služme svým bližním, abychom si zasloužili také potom i pochvalu a věčnou odměnu. Amen.

Pán Ježíš je Král

Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce

25.11.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Ježíše Krista Krále

příslušné slovo Boží: 1. čtení 2 Sam 5,1–3; 2. čtení Kol 1,12–20; evangelium Lk 23,35–43

(přepis zvukového záznamu)

Draží v Kristu, dnes se ve všech našich chrámech ozývá ta píseň „Ježíši Králi nebe a země, vtělený Bože Spasiteli, kam sahá okraj souše a moře, zní Ti zpěv chvály rozechvělý“. Ano, končíme církevní rok, končíme jej tímto dnešním svátkem Krista Krále. Ježíš Kristus je králem také i času. Je král věčný, ale on také prožil svůj život pozemský 33 roků zde na zemi. Občanský rok končíme svátkem svatého Silvestra a církevní rok tímto svátkem, touto slavností Krista Krále, kdy se setkáváme při mši svaté s Kristem Králem a jemu se zasvěcujeme, abychom byli v jeho království opravdu dobří a šťastní, abychom následovali jeho skutky. On je králem nebe i země: „...kam sahá okraj souše a moře, zní Ti zpěv chvály rozechvělý.“ Panně Marii říká anděl: „Budeš mít syna, dáš mu jméno Ježíš, on dostane království a jeho království nebude mít konce.“ Tak, Pán Ježíš je opravdu vrcholem toho času, toho našeho církevního roku, a také našim vůdcem, který nás vede životem podle svého vzoru a vede také do věčného cíle, do království Božího.

Svátek Krista Krále nám připomíná ty události z jeho života: jak stojí před Pilátem a Pilát se ho ptá: „Ty jsi židovský král?“ A Pán Ježíš říká: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je spravedlivý, slyší můj hlas.“ A Pilát na to povídá: „Co je pravda?“ Ano, on považuje pravdu za to, za čím stojí světská moc, ten kdo je mocný, ten má vždycky pravdu. Takto také i častokrát se s tím setkáváme i v tomto našem životě. Kdo má moc, ten má také pravdu. To jsme zakusili ještě před desíti nebo jedenácti roky. Byly noviny, jmenovaly se Pravda, psaly od začátku až do konce, co pravda nebylo, akorát tam bylo pravdivé jenom to datum, kdy ty noviny byly vytištěny. Ostatní bylo všechno smyšleno, nepravdivé. Takže my si máme vzít k srdci, že jsme členy království Krista, hlasatele pravdy, že také náš život má být pravdivý. To znamená, že vždycky pravdivě smýšlet, mluvit, být upřímný. Nedá se vždycky na všechno kývat, že to je pravda. Takovou malou historku: k rychtáři přišel soused a žaluje na souseda. A rychtář mu říká: „No, máš asi pravdu.“ Takže šel a přišel za chvíli ten soused. A zase ten na toho svého souseda žaluje, a rychtář mu říká: „Máš asi pravdu.“ Slyšela to manželka toho rychtáře a říká: „Ty jsi ale blázen. Ten má pravdu, ten druhý má taky pravdu, tak jak to vlastně bude?“ A rychtář říká manželce: „Asi máš taky pravdu.“ Takže každému dal za pravdu – to není moudré, to není správné. Pán Ježíš káže a hlásá pravdu, pravdu o Bohu, pravdu o tom, jak máme podle Boha žít, a pravdu o věčném životě. Ty pravdy, které on hlásal, máme ve Věřím v Boha. Tam jsou ty pravdy o Bohu a také o našem věčném cíli. Tak je třeba, abychom tyto pravdy znali a podle nich jednali, je šířili také i ve svém okolí.

„Kdekoliv šlépěj tvoje kráčí, srdce tvé lásku rozsévá.“ Ano, Pán Ježíš byl králem pravdy, ale také králem lásky. Všude, kam přišel, také i tu lásku rozséval. „Těší se bédný, jásá smutný.“ Ano, měl vždycky tolik pochopení, tolik lásky ke všem trpícím, ke každému se dovedl sklonit, každému pomáhat, uzdravovat, mít soucit i s tím odsouzcením na kříži: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji.“ Dává amnestii, odpuštění, jako král, i když je král na kříž přibitý. Je králem lásky. My jsme prožívali ještě před jedenácti roky království jiné, království, ve kterém nepanovala láska, ale zlo a nenávisť. Tehdy jeden z těch vládců řekl: „Ty staré kněze tam na Moravci, ty

dědky, patří postřílet. Jsou to samí špióni.“ No to bylo skutečně slovo „lásky“, to bylo velmi „krásně“ řečeno. Tak, bohužel už to tak jsme prožili, a doufejme, že se budeme snažit mít více lásky ke starým, více lásky k trpícím, více lásky mezi sebou. To je právě také i poselství a závazek Krista Krále, že „kdekoliv šlápěj tvoje kráčí, srdce tvé lásku rozsévá.“ Ano, tak máme také i my rozsévat. Máme k tomu tolik příležitostí každý den. A máme také i takový veliký vzor před sebou. Máme třeba doma kříž, to je symbol lásky. „Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří nezahynul, ale měl život věčný.“ Tak jej následovat, abychom dovedli také i my tak s láskou přijímat ten kříž, svůj nebo svých bližních. To by bylo jistě krásné splnění příkladu Krista Krále.

Jeho život máme zachycený v evangeliích. Před sedmdesáti lety probíhal takový barevný velkofilm, Král Králů, na kterém jsem byl ještě jako hoch. Bylo to krásné, až úchvatné. Barevný film o životě Ježíše Krista. Kolik v tom bylo skutečně takového úžasného projevu lásky Boží. Narození Krista Krále v Betlémě ve chlévě – tak se rodí král? Králové se rodí v krásných palácích, mají kolem sebe služebnictvo, a on se rodí ve chlévě. Jaký je to paradox. A potom dál, jak ten život probíhal. Útěk do Egypta před králem Herodesem. To je král, on utíká před tímto zlým králem? Potom ten další jeho život, tam v Nazaretě, kde Kristus Král pracuje jako tesař v dílně. To je možné, aby toto dokázal král? Pracovat také rukama? To se zdá nemožné... A potom ho vidíme, jak 3 roky chodí tam po svaté zemi jako takový potulný kazatel. A tak nemá vlastně žádnou velikou moc nebo bohatství. Vůbec. Ani krásný palác, ale často nemá, kde by hlavu složil. Tak to je král? Ano, to je právě ten paradox Krista Krále ve srovnání s králi tohoto světa. Ti si žijí ve svých palácích, ti se mají. Ale Pán Ježíš právě dokázal tento paradox prožívat a tím projevít své království, tj. království lásky, pokoje, pravdy. A potom Kristus Král je přibit na kříži. Pod tím křížem jsou jenom tři lidé: Panna Maria, svatý Jan a Maří Magdaléna. Ti s takovou skutečně vděčností a lítostí hledí na Krista Krále, jak on v takové potupě umírá na kříži. Vedle něho je ten lotr po pravici, ale také on se dívá na Krista Krále – vidí ten nápis na kříži: Ježíš Nazaretský, král židovský – a tak se k němu utíká: „Pane, rozpomeň se na mě, až budeš ve svém království.“ A slyší: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji.“ Tak Kristus Král, král lásky, král milosrdenství. Jeho symbol je kříž. Ten bychom měli také mít my doma na čelném místě – za křesťana, za Krista Krále, že jsme v jeho království, máme žít podle jeho zásad, pravdivě a v lásce. Ke kříži také přivádět své děti a tak se s takovou úctou na Krista Krále dívat a modlit se ty ranní nebo večerní modlitby, právě s tím pohledem na kříž.

Vypráví jedna paní, že když byla ještě mladým děvčetem, taky nebyla vždycky hodná, také byla někdy taková umíněná, neposlušná, a tatínka to někdy velice zlobilo, musel ji napomenout, nebo i potrestat. Ale vždycky potom zas tam do pokoje, kde byl ten velký kříž, tam ji vedl, ukázal ten kříž, Krista na kříži, a jako by on s tím Kristem ukřižovaným mluvil. Tak ho prosil za odpuštění pro to děvče, tak ji vedl k tomu, aby také ona takto dovedla odprosit. Vedl ji k tomu, aby ho poprosila za pomoc, ochranu, tak ji to naučil. A když potom ten tatínek zemřel, ta dcera na to nezapomněla. Vždycky, kdykoliv nějak se provinila, a to se stává, tak šla tam se podívat na ten kříž, a tam tak pěkně kajícně odprosil, když byla někdy v nesnázích, tak přišla a s tím Kristem na kříži rozmlouvala, prosila ho o jeho pomoc, o jeho ochranu. Tak bychom měli také mít my ten symbol Krista Krále, ten kříž, v takové úctě. Je odznakem toho, že jsme v království Krista Krále. Dívky mají, mnohé, na krku křížek. Ale to není ozdoba, to není paráda, to je symbol. To je symbol, že jsme křesťani, že uznáváme Krista Krále a jemu chceme věrně sloužit, že se Kristu Králi chceme zasvětit. To znamená, že ho chceme poprosit, aby on také vzal nás do svého království, zehnal nám, chránil nás, a pak nás dovedl až do toho království věčného, o které prosíme: „Pane, přijď království tvé.“ Amen.

Čekání radostné, čekání aktivní

*Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce
2.12.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie*

1. neděle adventní

*příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 2,1–5; 2. čtení Řím 13,11–14; evangelium Mt 24,37–44
(přepis zvukového záznamu)*

„Prolom, Pane, nebesa a sestup na zemi v život přecistě Marie Panny“. Tak volali starozákonní proroci. „Na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste.“ Tak voláme my při mši svaté. Prožíváme dobu adventní, dobu čekání. Ten svět kolem nás je jako velká čekárna. Každý něco čeká. Je to buďto čekání radostné, kdy čeká třeba maminka na dopis od svého syna, může to být čekání takové úzkostné, když nemocný v nemocnici čeká na výsledek vyšetření před operací, zda-li to bylo zhoubné anebo benigní. Může být čekání také i takové už před koncem života. Co bude se mnou? Tak skutečně žijeme jako v takové velké čekárně. Doba adventní, kterou začínáme, je dobou takového čekání, ale nejenom takového pasivního čekání, co přijde, ale aktivního, co chceme také pro to dělat, aby ten příchod byl krásný. Jen si vzpomeňte, jak se připravovala třeba primice, bylo to čekání aktivní, pracovní, každý se snažil něco pro to udělat, aby ten příchod byl opravdu krásný. Tak takové radostné, aktivní čekání máme prožívat teď v době adventní. Aby to bylo čekání radostné a aktivní. Máme právě také i to čekání tak dobře prožít.

Pěkně vypráví ruský spisovatel Lev Nikolajevič Tolstoj takový krátký příběh. Ve městě bydlí švec Martin Azdič, má tam byt ve sklepě, kde je jenom jedno okno. Tam bydlí se svou manželkou a se svým synem. Tam pracuje, ale jednoho dne mu umře manželka. Zapláče, pochová ji, pomodlí se za ni. Zanedlouho mu umře i jeho syn. Zase stejně – pochová ho, pomodlí se za něho. A pak už je tam sám. Vždycky nějak chce každý ten den prožít ne sám, a tak si koupil Bibli, Písmo svaté. A vždycky večer si rožne lampičku, a čte si. Čte si Písmo svaté. Když přečte, tak se potom pomodlí večerní modlitbu, zhasne lampičku a jde spát. Tak si to zvykl, tak krásně prožívá to své osamocení. Jedné noci, když přečetl Písmo svaté, a usnul, měl takový zvláštní sen. Zdálo se mu, že někdo na něho volá: „Martine! Já zítra přijdu za tebou, přijdu k tobě. Dívej se po celý den na ulici, na náměstí, abys mě uviděl, až k tobě přijdu.“ Martin se probudil, říká: „No, to není jen tak, to asi Pán Ježíš mě takto vyzval, abych byl na něho připraven.“ Tak si řekl: „Dnes musím zvlášť dobře uklidit ve své dílně, když přijde taková vzácná návštěva.“ Tak všechno pěkně zamezl, uklidil, aby měl pořádek, no a potom sedl a pracoval u okna a díval se ven, co se bude venku dít. Myslel, že přijde Pán Ježíš v nějakém bílém krásném rouchu. Zatím tam vidí takového stařečka, jak zametá sněh. Je mu zima a tak Martin má s ním soucit, volá na něho: „Pojď se ke mně zehřát, je ti zima.“ Tak ten dědeček k němu jde, u kamen se ohřeje, ještě si dá ještě sklinku – něco pro zahřátí, posnídá, a potom mu Martin Azdič vypravuje, co se mu v noci zdálo. A tento děda říká: „Tys mě dnes velice posilnil, na těle i na duši, Pán Bůh ti to zaplat.“ Odchází a Martin pracuje a dívá se zas. Přijde Pán Ježíš? Zatím tam vidí jakousi paní, nějakou chudou ženu, oblečenou jenom v takových slabých šatech, s dítětem v náručí. A venku už je zima. Jak ta paní to může vydržet? Zavolá na ni: „Pojď tady dovnitř, ke mně, zehřeješ se, najíš se teplé polévky, sníš chleba.“ Ona přijde, ohřeje se, a: „Neměl bys něco teplého, nějaké oblečení také pro mé dítě?“ „Ale to víš, že mám, tady je něco, tak jej pěkně zabal, aby mu nebyla zima.“ Tak ji nakrmil, posilnil, zahřál, a ona odchází: „Pán Bůh ti to zaplat, Martine.“ A švec Martin pracuje dál a dívá se ven. Kdy už Pán Ježíš přijde? Vidí tam jednu takovou babičku, prodavačku. Má na zádech košík, a v něm jablka, jde na trh. Pak má ještě

také na rameni takový pytel a v něm třísky. Jde to všechno prodávat. Martin vidí, jak za tou babičkou utíká chlapec a tam jí z té nůše vytáhne jedno jablko. Chce s ním utýct, ale babička ho chytí za vlasy i za kabát, a nechce ho pustit: „Já tě předvedu tamhle před strážníka.“ Chlapec křičí, no Martin vyběhne ven: „Bábi, nebud' taková zlá, on to už víckrát neudělá.“ Prosí i ten chlapec, aby ho pustila. A Martin říká: „Tak bábi, to jedno jablko já ti zaplatím, dej mu ho.“ A chlapec říká: „Bábi, vy máte takový těžký pytel s těma třískama, já vám s tím pomohu.“ Tak jdou potom spolu, už se na sebe nezlobí. A Martin pracuje dál, a potom už nic zvláštního se neděje, čeká, kdy Pán Ježíš se objeví. Je večer, čte si Písmo svaté, čte si tam v evangeliu, jak Šimon, farizej, čekal na příchod Pána Ježíše. Jak ho ale špatně přijal. Nepřivítal ho, nedal mu políbení, ani nějaké pěkné přivítání. Tak se k němu choval jaksi cize, a Martin: „Já bych se jinak zachoval, kdyby ke mně Pán Ježíš dnes přišel.“ A jako by slyšel hlas: „Martine, já už jsem k tobě dneska přišel, a přišel jsem dokonce třikrát. Poprvé, když tam ten děda k tobě přišel a tys ho zahřál, tys ho posilnil. Potom jako ta paní, která se zahřála v tvém bytě, a také její dítě jsi nechal zabalit do tepla. A jako také i ten poslední návštěvník, to jsem byl vždycky já, který jsem k tobě přicházel.“ Martin potom zase otevřel Bibli, než půjde spát, si přečte něco z Písma svatého. A tam otevřel evangelium: „Cokoliv jste učinili jednomu z mých bratří nejmenších, to pro mě jste učinili.“ Tak to říká Pán Ježíš v evangeliu. Takže teď už Martin ví, že to, co prokázal těm třem takovým opravdu chudákům, že to prokázal Pánu Ježíši, v těchto chudých lidech se mu zjevil Pán Ježíš. Jak byl tomu rád.

Také my se připravujeme na příchod Pána Ježíše. Nemůžeme si myslet, že přijde v nějaké slávě, v nějakém krásném rouchu, jako král. Může přijít docela skromně, tak jako třeba ten děda, který tam odmetal sníh, jako ta chudá paní s děťátkem, nebo jako ten člověk, který tam pracuje. Tak, také my budme takto připraveni, kdykoliv bude chtít k nám přijít Pán Ježíš. Jeden pán namaloval, jak Pán Ježíš klepe na dveře. „Klepu na dveře, otevři mi.“ Malá holka se dívá na ten obrázek a říká: „Ale tatí, tys tam na tom obrázku něco důležitého zapomněl. Na těch dveřích přece chybí klika. Jak může Pán Ježíš potom jít dovnitř?“ A tatínek jí říká: „Víš, ta klika je jenom zevnitř, zvenku není. Takže když Pán Ježíš zaklepe, musí mu zevnitř otevřít, a on tam může vejít.“ Také teď v adventě Pán Ježíš stojí u dveří a klepe. Klepe, abychom mu otevřeli, když přijde v té podobě i nějakého trpícího člověka. Abychom měli otevřené srdce a také jej přijali jako Pána Ježíše samotného. Tak, to je to adventní očekávání – aktivní, radostné. „Na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste.“ Takhle čekat, že v adventě k nám Pán Ježíš přijde takovým zvláštním způsobem – ze svatostánku, ve svatém přijímání. Ale přijde třeba k někomu v hodině smrti, také aby to očekávání se splnilo opravdu radostně, na to se aktivně připravujeme v době adventní. Připravujme se takovou dobrotou, láskou ke svým bližním, takovou pravou zbožností, a také i bezhříšností, kajícností, aby pro nás také doba adventní byla dobou aktivního, radostného čekání a aby nás přivedla k tomu nebeskému Betlému. Amen.

Modlitba za mír

Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce

9.12.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

2. neděle adventní

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 11,1–10; 2. čtení Řím 15,4–9; evangelium Mt 3,1–12

(přepis zvukového záznamu)

Drazí v Kristu, Pán Ježíš nás vyzývá: spravte cestu Pánu, tu cestu k Bohu. Aby byla přímá, bez překážek, abychom odstranili z té cesty k Bohu každou pohodlnost, bezbožnost, nelásku ke svým bližním tak, abychom mohli k Bohu předstoupit s takovou duší připravenou, a tak se připravili na svátky vánoční. Abychom je prožili v míru Božím. A dnes nám také ještě i zaznívá výzva Svatého Otce. Také on nám dává důležité napomenutí. Abychom je vám také přečetli při této dnešní mši svaté. Zní takto:

Následují slova Svatého Otce k situaci ve světě a výzva k postu a modlitbě v pátek 14. prosince za trvalý mír.

Tak, to jsou slova Svatého Otce. A my si z nich zapamatujeme, že si Svatý Otec přeje, abychom v pátek 14. prosince prožili jako den postu, během kterého budeme vroucně prosit za dar světového míru a také konat dobré skutky pro ty, kteří trpí v této době války nebo terorismu. Tak nezapomeneme, v pátek 14. budeme mít den přísného postu a den úpěnlivé modlitby za mír. Nezapomeňme plnit tuto výzvu. Amen.

Zpověď musí být opravdová, upřímná

Mons. Stanislav Videnický, farář ve Veverské Bítýšce

16.12.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

3. neděle adventní

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 35,1–6a.10; 2. čtení Jak 5,7–10; evangelium Mt 11,2–11

(přepis zvukového záznamu)

„Radujte se, opět pravím, radujte se, vaše vlídnost ať je známa všem lidem, Pán je blízko.“ Těmi slovy začínala dnešní vstupní antifona, výzvou svatého apoštola Pavla k takové křesťanské radosti. Máme se radovat z toho, že advent už bude končit, že se blíží svátky radosti, svátky vánoční. Máme se na ně tak dobře připravit, aby se radovalo naše srdce. Překážkou radosti jsou v lidském srdci hříchy, vědomí, že jsme nějak urazili Pána Boha, že jsme nechodili v jeho přikázáních, že jsme třeba urazili a zarmoutili své bližní, že jsme si způsobili snad nějakou vlastní zkázu. Tak to nás všechno má naplnit snahou činit pokání, obrátit se k Bohu, a tak si zase získat, vyprosit tu pravou radost srdce. Tak to je výzva dnešního slova Božího. Není třeba k němu moc dodávat, jenom stačí si to ještě snad jedenkrát, dvakrát přečíst ta slova, která jsme slyšeli z úst proroka Izaiáše, nebo z úst apoštola Jakuba, nebo z úst Kristových. Jsou to slova tak opravdu silná, která se dotýkají našeho srdce, tak bychom se měli skutečně nad nimi hodně zamyslet, jak náš život, naše jednání souvisí s tímto slovem Božím. „Radujte se, Pán je blízko.“ Ano, advent už je jenom poslední týden a pak už nastanou svátky. Tak to je advent liturgický, který prožíváme každý rok jako přípravu na svátky. Ale zpíváme píseň, která nám také připomíná, že je také ještě jiný advent, je to advent příchodu Páně v den naší smrti, příchod k jeho soudu. A také příchod Páně do našeho srdce ve svatém přijímání. Tak i na ten advent je třeba se dobře připravit. Nebyl by to radostný advent o těchto vánocích, kdyby nebyl v našem srdci, kdyby nebyl také mezi našimi spolubližními, kdyby to nebyl návrat k Bohu. A tak ta slova „Radujte se“ jsou zároveň výzvou, abychom tak se připravili svým srdcem na příchod Pána Ježíše do našeho srdce, do našeho nitra. A my poznáváme v těch slovech, které k nám Pán Ježíš promlouvá: „Čiňte cesty Páně“. Tak volá svatý Jan Křtitel, hlasatel pokání: „Připravte cestu Pánu, přiměňte jeho stezky, každé údolí ať je naplněno, každý pahorek snižen.“ A my poznáváme, co se tím myslí, že se tím myslí upravit tu cestu Pánu do našeho srdce, všechna ta údolí, ta údolí těch našich hříchů, úpadků v našem chování. A ty pahorky naší pýchy abychom vyrovnali, aby ta cesta Páně k nám byla opravdu připravená, radostná.

Tak to je třeba učinit takovou dobrou svatou zpovědí. To si máme uvědomit právě o této třetí neděli adventní, která je už takovou poslední přípravou na blížící se svátky a také na ten blížící se druhý příchod Páně, druhý příchod jeho do srdce našeho. Vždyť nevíme dne ani hodiny, kdy bude třeba ta naše svatá zpověď poslední. A proto je třeba ji dobře vykonat. Někdo si říká: „No, proč je potřebí tak se z těch svých hříchů zpovídat? Vždyť Pán Bůh je zná. A třeba evangelíci, ti neznají takovou zpověď, kde by se každý osobně zpovídal. Jenom mají společnou, kdy se jejich duchovní ptá: „Zhřešili jste?“ Oni řeknou: „Ano, zhřešili.“ „Litujete?“ „Litujeme.“ A tím je to skončeno, tím je jejich svátost smíření splněna.“ My ovšem zachováváme už ten staletý, tisíciletý zvyk církve, že se zpovídáme každý osobně ze svých hříchů. Protože kněz, který má na místě Božím nám hříchy odpouštět, musí vědět, jaká je skutečná situace našeho života. Pán Ježíš říká: „Komu hříchy odpustíte, budou odpuštěny, komu je zadržíte, budou zadrženy.“ Takže ten kněz musí vědět, jestli může odpustit, anebo nemůže odpustit tomu, kdo snad nenahradil způsobenou škodu, kdo se nesmířil se svým bližním. Tak jenom to je potřebí správně vykonat.

Možná, že někomu vadí, že koná tu svatou zpověď ve zpovědnici. Že je to jakési nepříjemné. No, také tomu knězi to třeba vadí, že někdo se zpovídá tak potichoučku, že to není možno ani zaslechnout. Ani tomu knězi. Že ten, kdo se zpovídá, tak to říká jen skutečně takovým hláskem, takovým šeptem, že to nemůže vůbec ani ten kněz zaslechnout. To není správné, to chápeme, že i když ten člověk měl snad se zpovídat, že to říkal tak potichu, potom ten kněz může udělit rozhřešení, nebo ne? Tak je třeba i v této věci učinit určitou nápravu. My, i když se zpovídáme tímto tradičním způsobem, měli bychom to také i lépe konat. Je třeba také už hned na začátku té zpovědi, když uděláme kříž, trochu se představit – kolik je mně let, jsem svobodný... To je důležité poznání, protože každá ta zpověď je zvláštní, má svůj zvláštní význam pro toho kněze i pro toho kajícího. Tak bychom takto měli začínat, a ne hned už říkat hříchy, když se vlastně dá těžko říct: „Je ten člověk skutečně tak špatný?“ nebo: „Je tak dobrý, že vlastně žádné hříchy nemá?“ Tak je podle nového řádu pokání jaksi třeba zavést také i nový způsob zpovědi. Aby se konala ve zvláštní místnosti zpovědní, ne ve zpovědnici, ale v takové místnosti, kde je potřeba mít ten rozhovor kajícího s knězem úplně otevřený. Tak tam má být v té místnosti stůl, s ním židle, na jedné sedí kněz, na druhé sedí kající. Neklečí, ale v sedě se vyznává. Je to rozhovor o stavu toho člověka, o jeho skutečných hříších, anebo je to snad jenom pokušení nebo vlastně nic z čeho se má zpovídat. Tak, to je skutečně potřeba, tyto věci uvážit. Zatím to v našich kostelích nejde, zatím máme jenom tu malinkou zpovědnici. A je to škoda, protože někdy by bylo skutečně potřeba takového duchovního rozhovoru. Kde už mají tu možnost, tak tam se kněz se svým kajícím nejprve pomodlí, přečtou si kousek Písma svatého, a potom se ten kající představitel, řekne proč jde ke svaté zpovědi, co má zvlášť na srdci, a tak se upřímně potom vyzpovídá, a kněz s ním pohovoří. Pohovoří o tom, co je příčinou jeho hříchů.

Tak je třeba něco pro to konat, abychom se zlepšili, aby už se naše chyby pořád nevracely, abychom nebyli pořád stejní. Jsme po zpovědi a jsme zase stejní, tak jak jsme byli. Řekneme si: „No, má to smysl?“ Tak, měli bychom skutečně svatou zpověď konat s takovou opravdovostí, s takovým duchovním užitkem, jako svátost smíření s Bohem, i smíření se svými bližními. Tak to je důležité, aby takto svátost smíření byla skutečným smířením s Bohem i s lidmi. „Komu hříchy odpustíte, budou odpuštěny.“ Ano, je třeba, aby zpověď byla opravdová, upřímná. Abychom nic nezamlžovali, nezamlčovali, ale upřímně vyznali, jak ta věc se stala, jaká je kvalita těch našich hříchů. Je rozdíl, jestli se zpovídáme jenom z nějakých maličkostí, ale třeba vynecháme nebo zapomeneme skutečné opravdu velké hříchy. Je třeba to řádně říct, abychom se nad tím zamysleli i s tím knězem. Aby ta zpověď byla skutečně svátostí smíření, svátostí spásy, a nebyla třeba také i prostředkem zavržení tam, kde byla vykonána špatně. Je to svátost, tak se má svatě přijmout. To znamená opravdovým zpytováním svědomí, kde dobře projdeme to své smýšlení, mluvení, jednání. Kde také si všimneme příčin těch hříchů, v čem to vlastně je. Je to v naší povaze, je to také třeba i v tom společenství, ve kterém žijeme, kde se tak snadno potom dopouštíme hříchů? Tak to je třeba všechno uvážit v dobrém zpytování svědomí. A k platnosti zpovědi a svátosti smíření je třeba lítost, opravdová lítost, že jsme svým hříchem uráželi Boha nejvíc dobrotivého, že jsme zraňovali to srdce Ježíš Krista, který nás miluje, který za nás život položil, a my se mu za to odpláceli nevděkem, urážkou. Tak takto pocítit skutečnou lítost a opravdové předsevzetí: „Já se chci opravdu polepšit, těch hříchů chci zanechat, chci svůj život změnit.“ Tak, to je důležitá část svátosti smíření, a tak je potom i třeba své hříchy náležitě vyznat. Ne jenom ty lehké, ty všední, ale hlavně ty těžké. Jinak by ta zpověď byla neplatná, byla svatokrádežná.

Polský spisovatel Stanislaw Grabowski napsal knihu Zpovědnice, kde mluví také o různých zpovědích. Také třeba o zpovědi snoubenců. Přicházejí před svatbou ke svaté zpovědi. Nejprve přistupuje ke zpovědnici nevěsta. Mladá dívka, pohledná, hezká. A tak se zpovídá, že chodí často ke zpovědi, chodí často do kostela; nemá vlastně žádné hříchy, takže ta zpověď je jednoduchá.

Ten kněz si říká: „No to je přece úžasně hodná dívka, tak to bude z ní dobrá manželka. Vždyť ona je úplně taková nevinná.“ Tak jí s radostí dává rozhřešení a přichází její snoubenec, trošku už starší, a zpovídá se. Přiznává se, že už dlouho v kostele nebyl, že ke svátosti smíření už dlouhá léta nechodí, ale chce se skutečně dobře vyzpovídat, dobře připravit na svaté přijímání a na svátost manželství. Tak se snaží opravdu dobře vyznat ze všech svých hříchů a také se zpovídá z toho, že se svou snoubenkou už delší dobu žijí jako manželé. Tak teď teprve se tomu knězi otevírá zrak. Tak vlastně to děvče, to se zpovídalo neplatně. Ona zamlčovala ty těžké hříchy, jenom se chlubila vlastně svou nevinností. Tak bylo to velice zarmucující pro toho kněze. Co s tím může dělat? No nic. On nemůže ani té dívce říct: „Vy jste se špatně zpovídala.“ Musí to nechat na ní, aby poznala, že ta její zpověď byla svatokrádežná, že svaté přijímání bylo svatokrádež, že ta její svatba, ta svátost manželství je svatokrádež, že ten její další život bude vlastně prožit ve hříchu. Co s tím udělat? Je to třeba napravit! Jestliže jsem špatně zapnul knoflík u košile, pak to nevychází ani u těch dalších knoflíků. Takže musím se vrátit k tomu prvnímu, který jsme špatně zapnul. A pak teprve mohu také i ty ostatní opravit. Tak také ten, kdo zjistí, že se neplatně zpovídá, že se dopustil svatokrádeže, tak musí skutečně se napravit u té první neplatné zpovědi. Znovu to konečně naplnit, znovu to napravit. Tato mladá nevěsta, která se neplatně zpovídala, přijala svátosti smíření – neplatně, přijala svátost oltářní – svatokrádežně, přijala svátost manželství – také svatokrádežně. A jak to bylo dál? V té knize se říká, že tato mladá paní bydlela ve Varšavě – bylo to za války. Varšava byla bombardována a ta mladá paní v těch zříceninách zahynula. Jaké bylo asi její setkání s Kristem? Jak dopadl ten její životní advent? Nad tím je třeba se zamyslet, neboť přichází nejenom náš Spasitel, který ve svátosti smíření nám vrací mír v duši, pokoj a radost, ale také přichází jako soudce, který spravedlivě hodnotí náš život. Jemu nemůže se líbit to naše zamlčování hříchů. Tak je třeba často si uvědomit, že konáme-li svátost smíření v adventě, a měli bychom si ji všichni vykonat jako dobrou přípravu na Vánoce, na dobré setkání s Kristem přicházejícím jako Spasitel mezi nás, abychom si uvědomili, že se také připravujeme na setkání s ním jako s naším soudcem. Kéž se tedy naše svaté zpovědi nám přinášejí hodně radosti. Ať je každá ta svatá zpověď radostným setkáním s naším Spasitelem. Amen.

Následujme Ježíše Krista, který se stal člověkem

*P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě
23.12.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie*

4. neděle adventní

*příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 7,10–14; 2. čtení Řím 1,1–7; evangelium Mt 1,18–24
(přepis zvukového záznamu)*

Moji drazí, bratři a sestry; také milé děti – vás bych chtěl nejprve oslovit. Vy tady stavíte, když jsem přišel do kostela, tak jsem si toho všiml, vy tady stavíte nějaké domy. Copak ty domy znamenají?

Otec Karel zde přistoupil k dětem a povídal si s nimi o adventní hře, kdy děti postavily stylizované domy a rozsvítily v nich svíčky; toto světlo pak symbolizuje Kristovu lásku, které se má rozzářit v každém z nás. Otec Karel zdůraznil dětem význam okamžiku, kdy se svatý Josef postaral o Pannu Marii po snu, ve kterém se mu zjevil anděl. Poté se znovu obrátil ke všem věřícím:

Nejprve jsme slyšeli, drazí bratři a sestry, v tom prvním čtení z knihy proroka Izaiáše, kdy Hospodin promluvil k Achazovi. Achaz byl mladý král, který viděl, že jeho země je ohrožena, snažil se ji ubránit. Proto udělal takovou smlouvu s Asyrií. Hospodin mu ovšem říká, že on mu dá sám znamení. Achaz ho odmítá. Vlastně ho odmítá, mohli bychom říct, ze zbožnosti. Ale prorok říká, že je to vlastně bezbožnost, že on nechce mít nic s Hospodinem, že on nechce následovat Hospodina, proto nechce ani toto znamení. Tato událost ze Starého zákona se však stala takovým předobrazem toho, co jsme slyšeli v evangeliu. Matka Maria počala Ježíše, Panna počala. Ovšem těchto předobrazů ve Starém zákoně vidíme mnohem více. Otcové první církve o tom hluboce rozjímali. Včera jsem se začel do jedné homilie svatého Efréma. A ten tak krásně píše, říká: „Jako byl Adam zrozen ze země a z rukou Hospodinových, tedy bez těla, tak podobně byl zrozen i Ježíš, také rukou Hospodina. Jako byla Eva zrozena z Adama, bez lidského přičinění, bez toho, aby sám Adam ji tvořil – tvořil ji Bůh, tak Maria byla učiněna z Ježíše.“ Jak je to možné, že Maria byla učiněna z Ježíše? Vždyť Ježíš se narodil z Marie! To je pravda, ale Otcové říkají, že každý člověk byl stvořen podle obrazu Božího. Podle jakého obrazu a podle jaké podoby byl stvořen člověk? Podle vtěleného Krista. Tedy Maria byla stvořena podle Krista, který přišel. Z Boží vděčnosti je to možné, to učinit. A dál tento svatý Otec, Otec Efrém, píše: „Eva, první žena, zrodila Kaina.“ Vy všichni víte, že Kain zavraždil svého bratra, stal se vrahem. „Ježíš, který se narodil z Marie, druhé Evy, všechna nepřátelství přijal na sebe.“ A dál píše: „Kain musel utíkat ze země, ve strachu, jeho země kvůli hříchu byla zlořečena. Kristus přijal všechno na sebe a na kříži celá země je požehnána.“ Tak my vidíme ve Starém zákoně tyto předobrazy toho, co se událo. A co se událo? Bůh je s námi, hle Emanuel. Ano, Bůh je s námi. Někdy se lidé ptají na to, zda-li lidstvo bude věčné. Jestli bude vždycky trvat. Ať se mnozí dohadují o nějakém konci, který bude brzo nebo pozdě, my můžeme říci, že lidstvo už je věčné, protože Bůh se stal člověkem, on přijal lidství, a Bůh je věčný. Tedy lidství stále trvá, nikdy nekončí. V Ježíši Kristu jednou jsme byli vykoupeni, Bůh se stal člověkem. Proč se stal Bůh člověkem? Proto, aby nás mohl vykoupit. A jak nás Bůh může vykoupit? Právě tím, že se stal, tak bychom řekli, novým Adamem, který obrátil to první zlořečení, které bylo; obrátil je v požehnání. Kvůli němu je celá země dobrořečena, ne zlořečena. Ježíš nás mohl vykoupit proto, protože se stal člověkem, protože přijal naše lidství a s tím lidstvím přijal bídu tohoto lidství. Ano, on byl bez hříchu, ale na jednom místě v Písmě svatém, v Novém zákoně, v listě apoštola

Pavla se píše: „Ježíš se stal jako by hříchem.“ On velmi toužil se stát nám tak podobným, že se stal téměř hříchem, přijal na sebe, v sobě tuto naši bídu, abychom my byli spaseni.

Je to krásné, rozjímat o Ježíši Kristu, který je Bohem a který je člověkem. Když rozjíáme o Ježíši, který je Bohem, musíme se mu klanět: „Ano Bože, ty jsi veliký.“ Bohu přece platí chvála, sláva, klanění. Ale když rozjíáme o Kristu, který se stal člověkem, vede nás to k tomu, abychom Krista následovali. Tyto dvě věci patří k sobě. Kdybychom Ježíše uctívali pouze jako Boha, a zapomněli na to, že je člověkem, nemohli bychom ho následovat. Tak se to někdy také stane, my se někdy ptáme: „Co má Bůh společného s mým životem?“ Ale Bůh má mnoho společného s tvým životem, Bůh tě chce oslovit, stále v tvém životě. Kdyby mezi námi byl onen anděl, který přišel k Josefovi, a kdybychom se ho zeptali, tak on by nám dobře řekl, že nepřišel jenom za Josefem, ale že přichází mnohokrát, a vícekrát do našich situací, aby nás povzbudil, následovat Pána a jednat tak, jak on si přeje. Aby nás povzbudil také přijmout Ježíše jako ho přijal Josef, i když v té chvíli... Bůh je s námi, my tedy máme být také s ním. Jeden kněz mluvil se svým přítelem, který byl nevěřící. Vysvětloval mu a ukazoval mu krásu křesťanství, říkal mu o skvělých ideálech, mluvil mu o příkladech svatých, o milosti Boží, o následování; mluvil velmi horoucně. Po té své řeči říká svému příteli, který byl ateistou: „Proč ty se nechceš stát křesťanem? Vždyť si můj přítel a jsi dobrý člověk. Proč jsi ateistou? Tak se staň křesťanem.“ Ten člověk se na chvíli zamyslel, pak říká: „To, co jsi mi říkal nejprve, o těch krásných ideálech, to není pro mě možné následovat. To je moc složité, na to nemám. A když se zase dívám na příklad lidí, kteří jsou v církvi, tak děkuji, nechci.“ Na nás musí být vidět to, že věříme v Krista. Aby to nebylo s někým druhým, jako s tím člověkem, v tomto příkladu, který hovořil s tím knězem. Na nás musí být vidět, že Bůh je s námi a že je v nás. Že Bůh s námi stále setrvává, setrvává v kostele, v nejsvětější svátosti oltární, je s námi a zůstává s námi, aby nás učinil sobě podobnými. Proto se stal člověkem, abychom ho mohli následovat, nejenom proto, abychom ho ctili. A tak kéž nás Pán v této době, v době adventní a následující době vánoční, uchopí za srdce, abychom ho skutečně následovali. Amen.

O Kristu jenom nemluvme, ale bud'me s ním

P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě

24.12.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Narození Páně (V noci)

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 9,2–4.6–7; 2. čtení Tit 2,11–14; evangelium Lk 2,1–14

(přepis zvukového záznamu)

Moji drazí, bratři a sestry, jak jsem řekl v úvodu mše svaté, všechny vás tady srdečně vítám. Vás, kteří chodíte pravidelně do kostela, kteří zde znáte všechny části tohoto kostela důvěrně, i vás, kteří sem přicházíte třeba jenom občas. Všechny vás tady srdečně vítám. Co jsme slyšeli v evangeliu? Co bylo dnes pro nás radostnou zvěstí? Zazářilo nám veliké světlo. Veliké světlo v temnotách. Jaké to světlo zazářilo? Je to nové světlo. Jako nejprve, úplně na počátku, Bůh, když tvořil zemi, utvořil světlo a rozešly se temnoty, tak nyní přichází nové světlo do těchto temnot. Je to nové světlo. Když izraelský národ byl v Egyptě v otroctví, jako důkaz Boží moci, Božího znamení, Bůh dal jednu z ran Egyptanům, a to byla temnota. Ale Izraeli dal světlo, tehdy, když je vyváděl z egyptské země, světelný sloup šel před nimi a vedl je. Odděloval jejich tábor, tábor osvobozenců, tábor svobodných, kteří vyšli z otroctví, a tábor těch, kteří je pronásledovali, tedy Egyptanů. Zazářilo nám veliké světlo. Toto veliké světlo je znamením naší svobody. Znamením svobody, kterou máme v Kristu.

Zajásej, siónská dcero, zaplesej, raduj se Izraeli. Neboť ti nyní a dnes přišla spása. Narodil se ti ten, který je včera, který je dnes, který je navěky. Narodil se ti, aby byl s tebou, aby s tebou člověče zůstal, aby tě přijal do věčnosti. Hle, podívej se, Slovo se stalo viditelné, hmatatelné. To, co bylo neviditelné nejprve, mohou naše oči vidět. To, co dříve nemohl nikdo vyslovit, my můžeme poslouchat. Je zde hlas Ježíšův. Ano, toho malého Ježíše, který byl v Betlémě jako dítě. Ale jsou zde také jeho slova, která čteme denně při liturgii. Co se to stalo? Zamysli se. Co se to jen přihodilo, že Bůh sestoupil a stal se člověkem? Přijal naše lidství a byl jako jeden z nás. On, který byl položen do kolébky, vytesané ze dřeva, tebe položil na kříž, skrze který tě vykoupil. Hle, podívej se. Oslavuj Krista, ne proto, že se snad narodil, ale proto, že se narodil pro tebe. Ano, pro tebe přišel, aby tě spasil.

Celé slavení Krista v liturgii je věčné zpřítomnění cíle tajemství vtělení, věčné zpřítomnění onoho cíle vykoupení. To je slavení liturgie. Kdyby nebylo tohoto cíle, bylo by zbytečné vyznávat Ježíše, a když nemáme tento cíl v srdci a neslavíme Krista pro cíl, který přišel pro spásu člověka, je slavení pohanské, je slavení prázdné. Je to, jako bychom snad čekali – nebo nějaké dítě čekalo na matku svou, na maminku, a kdyby přišla, ono by dělalo úplně něco jiného. Hrál by si třeba na písku, nebo šlo někam jinam. Tak je to s tebou, když slavíš, ale neslavíš pro Krista. Když připravuješ dárky, když děláš jiné věci, když se chystáš nejrůznějším způsobem, ale neděláš to pro Krista. Děláš a slavíš jako pohané. Nejenom, že nemáš nárok takto slavit Vánoce, ale bych řekl, je to skoro pohoršení, pro Krista takto slavit. Přece Kristus nepřišel pro naše city, proto, abychom se jenom usmívali, abychom si podávali ruce, ale Kristus přišel proto, aby tě vykoupil. Je to tak jednoduché, a přitom je to tak těžké. Ale častokrát ty věci nejjednodušší jsou právě ty nejtěžší. Ty nejprostší jsou věci, které nejtížeji můžeme častokrát přijímat. Kdosi řekl, že ta nejdělnější cesta, která na světě je, je cesta z hlavy do srdce. A platí to i o tomto tajemství. Nezůstávejme jenom na povrchu, nechod'me, jako bychom chodili po ledě, po zamrzlé řece či rybníku, jděme hlouběji, tam dole pod ledem, tam je to tajemství. Tam je velké tajemství. Zarozjímejme se u jesliček, že je to ten, který přichází. A přichází pro naši spásu.

Kdysi jsem četl takovou povídku o tom, jak jeden muž velmi toužil po ženě, jeho srdce bylo pro ni zapálené. Ale ona ho stále odmítala. Stalo se však, že jednoho dne svolila, sešli se. A ten muž jí celou tu dobu, co byli pospolu, a dlouhou dobu, četl dopisy. Dopisy, které jí napsal. Četl tam, jaká je velká jeho vášeň, jeho láska, četl tam o nadějích na manželství, o krásných ideálech manželství, o tom, co všechno budou a kam půjdou... A ta žena ho poslouchala. Velmi dlouho, byla velmi trpělivá. Až potom mu říká: „Ty jsi ale hlupák. Ty mi tady čteš dopisy o vášni, o lásce, o svých citech, o mně – a mě si tady nevšímneš, když jsem s tebou.“ Není to někdy tak trochu i s námi? Mluvíme o Kristu, máme k němu hezké city, ale necháváme ho někde vzadu stát. Někde za zavřenými dveřmi. Ale on klepe, znovu a znovu, a říká nám on sám, že ten, kdo mu otevře, tak vejde. Jako ten, který čeká, a čeká trpělivě. On přišel, aby vzkřísil tvoji naději, aby tvé cestě dal cíl, aby tvým krokům dal směr, aby tvým myšlenkám dal sílu, aby tvé víře dal život, aby tvé lásce dal věčnost. On přišel, aby tě vykoupil. Jděme za ním, nebuďme pouze u něho, ale buďme s ním. Neboť zazářilo veliké světlo. Jsme svobodný lid, to staré pominulo, nové začalo. Zákon pominul, Duch svatý začal panovat. Kéž tedy Duch svatý kraluje i ve vašich srdcích. Kéž vy sami jste vedeni tou láskou, s kterou Kristus přišel k nám a mezi nás. Amen.

Pastýři a ovečky

Mons. Stanislav Videnský, farář ve Veverské Bítýšce

25.12.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie

Slavnost Narození Páně (Za svítání)

příslušné slovo Boží: 1. čtení Iz 62,11–12; 2. čtení Tit 3,4–7; evangelium Lk 2,15–20

(přepis zvukového záznamu)

Milovaní bratři a sestry, dovolte, abych vás také přivítal a oslovil na tento hlavní vánoční svátek, Boží Hod. O půlnoci jsme slyšeli zpívat anděly, jak volají: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!“ Bylo to vánoční přání pokoje z úst andělů. A teď máme druhou mši svatou, takzvanou pastýřskou. Naše zraky jsou zaměřeny do Betléma, a sice na pastýře betlémské. Oni jsou první, kteří slavili Vánoce. První, ke kterým anděl mluví o narození Páně. Pastýři a ovečky. To je symbol této druhé mše svaté. V Brně u minoritů mají zvlášť krásný betlém, umělecky vyřezávaný. Ale ve velikosti dospělého člověka jsou tam postavy. V životní velikosti. Je to krásné, zajímavé. A tak jsem se tam šel také podívat, na ten betlém. Dívám se na toho pastýře, který tam stojí uprostřed oveček. Dívám se, a já v něm poznávám pátera Norberta Škrdlíka, faráře u minoritů. Dobrý pastýř mezi svými ovečkami. Jak je to krásné a symbolické. Jak musíme být vděční za to, že máme pastýře, kteří ty ovečky, kteří nás vedou k Betlému, do nebe. Bohužel není tomu všude tak. Jsou někde pastýři bez oveček, nebo ovečky bez pastýřů. A to je smutné. Ovečky bez pastýře. Farnost bez kněze. V naší diecézi je to snad skoro stovka farností, které nemají kněze, kde jsou ovečky bez pastýře. Je to jistě smutné zvlášť o vánočních svátcích. Jak je třeba se nad tím zamyslet. A o to se modlit, o to se snažit, aby tento stav se změnil, zlepšil.

Je třeba se modlit, modlit o dobré pastýře pro ovečky, pro každou jednotlivou farnost. Modlit se a modlitbu spojit také s postem. Taková modlitba má zvláštní cenu. Měli jsme v pondělí Štědrý den, den postu. Nevím, jestli jste na ten půst pamatovali, on už teď není tak přísný jako dřív, ale není to zas tak úplně zrušeno. Takže bychom se měli postit a modlit, a modlit se a postit právě o to, aby nám Pán Ježíš dal dobré kněze. Tak to je jedna věc. Ale pak je také horší, nebo stejně špatné, když je tam pastýř a nemá kolem sebe ovečky. Také to je možné, u nás je to možné v těch našich farnostech na několika místech. Je tam ten pan farář jako by sám. Ty ovečky ho nepotřebují? To je teprve smutné. Kdo je povede? Kdo je povede do toho nebeského Betléma? Kdo je povede do nebe? Kdo jim bude ukazovat cestu? Tak i na to je třeba pamatovat o této pastýřské mši svaté. Pastýři byli první, kteří slyší tu radostnou zvěst o narození Páně. Jim to anděl první oznámil. Tak je jistě třeba, abychom tuto mši svatou slavili jako svátek pastýřů. Může se stát, že se někde nějaká ta ovečka ztratí, že si ji někdo třeba i vezme na památku. Ale horší je, když se stane něco jiného. V kostele měli krásný nový betlém a zvlášť krásné Jezulátko. Děti na něm mohly oči nechat. „Jak jsi krásné Jezulátko, vprostřed bídy nebožátko.“ Tak skutečně bylo to děťátko krásné, a tak přitahovalo k sobě. Ale jednoho dne děti křičí: „V betlémě Ježíšek není! Někdo ho ukradl.“ No je to možné? Že by u nás byli lidé tak špatní? Že by kradli v kostele? Že by ukradli i toho cenného Ježíška? Bohužel. Možné to je. Lidé dají všechno, aby získali peníze. Neměli pro to pochopení a vzali toho Ježíška lidem, a jaké to jsou potom Vánoce bez Ježíška v betlémě? Jak je to smutné. Ale ještě horší je, když ten Ježíšek se ztratil z lidského srdce. Když tam byl jako by ukraden.

Ruský spisovatel Maxim Gorkij vypráví o své matce. Napsal knihu Matka. A tam vypráví, jak v domě jeho matky se scházeli mladí lidé, mladí revolucionáři, kteří se vším byli nespokojeni, do všeho bušili. A také i do křesťanské víry. Maminka to poslouchala a říká:

„Chlapci, vy mi chcete vzít Krista, ale co mi dáte místo něho?“ Ano, to je vážná otázka. Chcete vzít dětem, chcete vzít lidem Krista? A co dáte místo něho? O Vánocích se hodně lidí shromažďuje v kostele, ale kolik miliónů od Krista odpadlo? I v našem státě... To je velmi bolestné, kdo ho ukradl z těch lidských srdcí? Snad nějaký takový zlý člověk, nebo nějaká zlá společnost? Je třeba se zamyslet, co dáme těm lidem místo Spasitele, místo Ježíše Krista. Nemáme nic! Tam, kde byl Ježíšek v jesličkách, kde ho ukradli, tam zůstal jenom chlév a v něm vůl a oslík, jak tam požírají seno. Ano, tak to dopadne, když ze srdce zmizí Kristus – pak je tam jenom chlév. Ano, naše starost je, abychom toho Krista zachovali, abychom ho uhájili v těch lidských srdcích. To je velká starost, aby pastýři dobře pečovali, hlídali toho Ježíška v lidských srdcích. Aby dobře ho hlídali rodiče i ostatní křesťané, aby dávali pozor na ty opravdu zlé lidi, kteří se snaží takto připravit o víru, o Krista. Jaké jsou to potom Vánoce smutné, bez Krista, bez Boha. Tak my jistě chceme o těchto Vánocích poděkovat, poděkovat všem těm, kteří dávají pozor na ta lidská srdce, zvláště na srdce dětí a mládeže, aby jim nikdo Krista neukradl. My se snažíme je tak povzbuzovat a chránit, slovem i příkladem. Jak je to potom radostné, když celá rodina slaví Vánoce nejenom v kostele, ale také ve svém srdci. Když tam platí: „Ukázala se dobrota a milost Boha našeho Otce všem lidem.“ Ano, tam o Vánocích se ukázala v Betlémě: „Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného syna, aby žádný, kdo v něho věří nezahynul, ale měl život věčný.“

Ano, jak za to musíme být vděční, že máme pastýře. U nás dokonce máme dva o těchto Vánocích; mladého a starého. Tak musíme být rádi. Jak musíme být rádi a za to vděční, že máme i ty ovečky kolem sebe. Že se to všechno nerozprchlo, nerozklížilo. Jak musíme být rádi, že máme většinou toho Ježíše ve svém srdci. Zvláště ti, kteří ho přijímají v eucharistii, ve svátosti oltářní. Jak slaví Vánoce tyto lidé s Ježíškem v srdci! Ano za ně a za ty, kteří takto si hájí svou víru, svou naději, svou lásku ke Kristu, za tyto chceme být o těchto Vánocích zvláště vděční. Ano, děkujeme, děkujeme o této mši svaté pastýřské za pastýře, za ovečky, za Krista. Ano, s touto radostí, s touto důvěrou konejme tuto mši svatou, tuto mši svatou radostnou, vánoční. Ano, kéž vám všem, milí farníci, se vždycky dostává dosti toho tepla lásky Boží, tepla, také lásky mezi bližními.

Vánoce jsou svátky lásky a pokoje. Ale je však škoda, že právě tam, kde se Pán Ježíš narodil, v Betlémě, ve Svaté zemi, že tam zuří vlastně válka mezi dvěma sousedy. Mezi Židy a mezi Palestinci, kteří se nenávidějí až na smrt, až krvavě. Je to bohužel smutné, že i ty Vánoce jsou tam bez pokoje. „Pokoj lidem dobré vůle,“ zpívají andělé. Ale kde není dobrá vůle, tam není pokoj. Nejenom tam ve Svaté zemi, ale také i mezi námi, i mezi námi se někdy sousedé sváří. I o těchto svátcích chodí kolem sebe jako němí, nedovedou si odpustit, nedovedou si podat ruce, a tak se i o těchto svátcích lásky dovedou na sebe zlobit. Tak to je jistě velká bolest, a my se o to modleme, abychom dovedli mít více lásky k Bohu a také mezi sebou navzájem. Aby tyto svátky nás přivedly k Bohu blíž a také k našim bližním blíž, abychom byli naplněni opravdu velikým pokojem. Amen.

Boží moudrost

*P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě
26.12.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie*

Svátek sv. Štěpána, prvomučedníka

příslušné slovo Boží: 1. čtení Sk 6,8–10;7,54–60; evangelium Mt 10,17–22

(přepis zvukového záznamu)

Moji drazí bratři a sestry, jak jsem už řekl na úvodu mše svaté, oslavujeme dnes svatého Štěpána. Včera jsme oslavovali Ježíše, Ježíše, který se narodil z Marie Panny, který přišel na tento svět. Dnes oslavujeme Štěpána, který povstal ze země a vešel do nebe. Včera jsme oslavovali Ježíše, který se nám narodil zde na zemi, dnes oslavujeme Štěpána, který se narodil pro nebe. Jak tyto dva svátky, dvě slavnosti, spolu souvisejí? Proč dnes hledíme na umučení, proč jsme slyšeli v tom prvním čtení všechnu tu událost, která se stala svatému Štěpánovi? Když on vydával svědectví pro Krista, jako jeden z prvních jáhnů církve a byl plný Ducha svatého, takže jeho slovům nemohl nikdo odolat, ani velmi chytří Židé. Jeho slova byla natolik přesvědčivá, že jim nezbývalo nic jiného, než právě svatého Štěpána umučit. Pán, když přišel a když se nám narodil, přinesl dar. Přeci nepřišel s prázdnou. Ano, on sám, Ježíš Kristus, je tím darem. Ale, myslím, že nám všem přinesl dar větší. Je to on sám. Ale také dar, který nám stále dává, který v nás stále obnovuje, který jsme od něho dostali. A to je ctnost lásky. Tuto lásku on nám dal. Je to ta stejná láska, se kterou přišel Ježíš na tuto zem, narodil se nám, je to ta stejná láska, ve které svatý Štěpán umírá pro Krista. Je to to, co nám přinesl. Tato láska se stala žebříkem, stupněm, schodištěm do nebe. To je Ježíšův dar pro nás, pro nás pro všechny.

A tak, když hledíme na Štěpána, a jeho svědectví, jeho krásné a veliké svědectví, a vidíme jeho lásku, kterou měl v srdci, kterou hlásal, takže mu nikdo nemohl odolat, tak si uvědomujeme, že pro lásku k Bohu snesl leckterá špatná slova nebo rouhání nebo nadávky nebo zuření těch farizejů, Židů. A pro lásku k bližnímu se za ně, za všechny, modlil. Za to, aby jim Pán odpustil. Tak jako Kristus na kříži, který prosí za odpuštění: „Bože, vždyt' nevědí, co činí. Odpusť jim,“ tak stejně tak Štěpán se modlí za ně. A z této lásky všichni mají užitek. Podívejte se na svatého Pavla, který tam stál, a o kterém se píše, že si lidé, kteří kamenovali svatého Štěpána, k jeho nohám složili šaty, aby jim je hlídal. To znamená, souhlasili s tím, s tím umučením. A svatý Pavel, víme, že z jeho modlitby, z jeho lásky má tak veliký užitek. Koho Štěpán nepřesvědčil svými slovy, svědectvím svého života, toho obrátil pro Krista svojí modlitbou a svým umučením. Není toto také příklad pro nás pro všechny? Není toto pro nás pro všechny povzbuzení? Kde nestačí už naše slova, tak tam musí nastoupit naše skutky. V listě Římanům později apoštol Pavel napsal, že my, kteří žijeme z Ducha, z Ducha Božího, nenecháváme se vést duchem světa, pokud máme Ducha Božího. A kdo má Ducha Božího, může vyznat Krista Ježíše. Duch Boží přichází, Duch svatý, aby nás posilnil v těch chvílích. Pán Ježíš nám to říká v evangeliu: „Až vás vydají soudu, nedělejte si starosti, jak nebo co máte mluvit, protože v tu chvíli vám bude dáno, co máte mluvit.“ A tak ti, kteří přijali Ducha Božího, žijí podle Ducha Božího, podobně jako Štěpán, dávají svůj život za bratra, z lásky pro Krista a z lásky za něj.

Toto je Boží moudrost. Co je to Boží moudrost? Boží moudrost je všechno to, co je od Boha, všechno to, co je Boží. Boží moudrost, to je prostota, neboť moudrost sídlí v této prostotě, v jednoduchosti. Ale Boží moudrost, to je pokora, Boží moudrost, to je shovívavost, Boží moudrost je i srdečnost. Boží moudrost je láska, víra a naděje. Boží moudrost jsou všechny ctnosti, je to souhrn všech ctností. A jak málo lidí usiluje získat tuto Boží moudrost. Tu Boží moudrost, ve které mistrem byl svatý Štěpán. Proč? Zkusme si představit člověka, který je

moudrý podle Boha. Představme si, že tento člověk vždycky jedná ukázněně. Nepodléhá svým vášním nebo svým podivným touhám, náladám. Je to člověk, který je vyrovnaný. Je to člověk, který vždy ví, kde je jeho místo, umí se na to místo postavit správně. Je to člověk, který se nevyvyšuje, je to člověk, který se nepředvádí. Je to člověk, který důvěřuje v nebeského Otce. Je to člověk, který miluje Boha a bližního. Je to člověk, který dokáže lecos snést, a leččems také pomlčet. Ale je to také člověk, který umí obhájit pravdu a to pravdu Boží i za cenu svého života. Ale kdo má tento ideál tohoto moudrého člověka podle Boha? Nemá snad svět jiný ideál? Někde se trochu ukázat, předvést, aby si mě lidé třeba všimli, aby mě viděli? Udělat něco, čím bych mohl být zajímavý? Nosit něco, čím bych mohl někoho provokovat? Proč bych vždycky měl být takový správný? Proč bych vždycky měl znát své místo, na ně se postavit? Proč bych měl vždycky být shovívavý? Přeci také mám právo na svůj názor. Ano, máš právo, ale nejprve se zeptej na Boha, zda-li tento názor tvůj se líbí Pánu, zda-li je podle evangelia. A poznáš-li, že je to pravda Boží, tak za ní stůj, to ano. Zdá se, že po takové Boží moudrosti mnoho lidí neprahne. A to nám nabízí svatý Štěpán. Učme se od něho této Boží moudrosti, z lásky pro Krista strpme leccos. A z lásky pro bratry se modleme a prosme i za ně za odpuštění jako svatý Štěpán. Amen.

Kolik prstů je potřeba pro manželství?

*P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě
30.12.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie*

Svátek Svaté Rodiny Ježíše, Marie a Josefa

příslušné slovo Boží: 1. čtení Sir 3,3–7.14–17a; 2. čtení Kol 3,12–21; evangelium Mt 2,13–15.19–23

(přepis zvukového záznamu)

Tak, moji drazí bratři a sestry, tato mše svatá je vlastně taková dvojí, protože má být pro děti a zároveň pro vás, pro manžele. A tak jsem přemýšlel, jak to udělám s promluvou. Tak jsem si řekl: „Já řeknu dětem jeden takový malý příběh, který možná už znají, nebo doufám, že ho někdy slyšely ve škole, oni o něm budou přemýšlet a pak budu promlouvat k vám. Takže nejprve k vám, děti. Představte si jednu takovou událost:

Ženy chodí k jedné studni nabírat si vodu. Je poledne, svítí velmi silně slunce, a tak ženy jsou unavené. Zase se sešly u té studny. Nabírají vodu z té studny, vytahují ji ven a mezi sebou si povídají. Jedna ta žena říká: „Já mám syna, a kdybyste viděly, jaký ten můj syn je. Ten, když začne zpívat, tak to je něco krásného, to všichni žasnou. To je skutečně velký zpěvák.“ Umíte si to představit? Tak popisuje a vychvaluje svého syna, jaký je krásný zpěvák. Druhá žena, která je u té studny taky, tak se přidá: „I já mám syna. Můj syn sice neumí zpívat jako ten tvůj, žádné árie, žádné opery, ale zase je takovým výborným ve cvičení, v tancování. Prostě ten dokáže krásně tancovat i ten nejkrásnější balet, dělat gymnastiku. Kdybyste ho viděli, jaký je pružný, jaký je to krásný mladík.“ Umíte si představit takového syna? Pak je tam ta třetí žena, třetí maminka, u té studny, a ta neříká nic. Ty ženy se jí ptají: „A co tvůj syn? Ty máš přeci také syna. Ten neumí nic takového krásného?“ A žena, ta třetí, říká: „Hm, já nevím, můj syn je takový obyčejný.“ Tak si chvíli povídají ještě o jiných věcech a pak se vrací pomalu domů. Každá z žen má v ruce vědra. A víte, že takové vědro, nebo-li lidově řečeno kýbl, je těžký, že je plný vody, to víte velmi dobře. Takže taky se tato vědra těm ženám pronáší. A najednou jim jdou naproti synové. První syn uvidí maminku a zazpívá něco krásného, árii, tak všichni užasnou, zastaví se, řeknou: „To je krásný hlas! To je krásný tenor!“ A potom si to odzpívá, to svoje, a zase utíká pryč. Pak přijde ten druhý syn, začne skákat, chodit po rukách, dělá tam různé opičky, zatancuje jim kousek nějakého baletu. No, a potom taky si odejde pryč. Všichni žasnou, a syn je pryč. A za chvíli přijde ten třetí syn. Ten neříká nic. Ani nic nezpívá, ani netancuje, nemá žádné střevíce, ale přijde, vezme své mamince vědra a jde domů. S ní. A ženy, jak tam jsou, tak uvidí, že tam je jeden takový stařec. Tam tak stál, a všechno tak pozoroval. Tak se ho zeptají: „Tak co, co říkáš na naše syny? Který je nejlepší? Který se ti líbí?“ Myslí si, tyto ženy, že začne vychalovat toho syna, který umí hezky zpívat, nebo toho, který krásně umí tancovat. A ten muž, ten starý muž, řekl: „Ne, já jsem viděl jenom jednoho syna.“ Proč to řekl, ten starý muž, že viděl jenom jednoho syna?

Tak a to je otázka pro vás. Ne, ne, ne. Teď musíte přemýšlet, proč to jeden, proč viděl jenom jednoho syna, a co ten jeden syn, který to byl, co dobrého udělal. Tak a teďka budu zase hovořit k vám, drazí rodičové, protože také je to oslava vaše, vašeho manželství.

Vy jste přijali svátost manželství. Svátost manželství je, jako každá svátost, takovým prostředkem ke svatosti. Skrze svátost my dostáváme milosti k tomu, abychom mohli být posvěceni, abychom se stali svatými. Ano, pro nás pro všechny křesťany je to v počátku křest, ale potom milost tohoto křtu se ještě rozvíjí specifickým způsobem skrze svátost, kterou jste přijali.

Tak biřmovanci přijali svátost biřmování. Jistě dostali milost k tomu, aby mohli hlásat evangelium. Vy, kteří jste přijali svátost manželství, jste dostali milost k tomu, abyste se posvětili ve vzájemném vztahu, abyste takto vynikli jako svatí. Tedy svátost je prostředek milosti. Co řekl Pán Ježíš o svátosti manželství? Čteme v Matoušově evangeliu, že Ježíš říká, opakuje, cituje to, co je ve Starém zákoně: „Opustí člověk otce i matku, přilne ke své ženě, a stanou se jedním tělem.“ A pak dodává: „Co spojil Bůh, ať člověk nerozlučuje.“ A my se nad touto Ježíšovou větou, kterou říká o svátosti manželství, zamyslíme.

Takže nejprve: „Člověk opustí otce i matku.“ Co to znamená opustit? Opustit vlastně znamená něco zanechat, něčeho se zříci. Když Pán Ježíš povolával učedníky, také po nich chtěl, aby se zřekli. Tak máme Jana, Jakuba, kteří nechávají otce Zebedea na břehu jezera. Tak máme ostatní učedníky, kteří opouštějí. A také známe Ježíšova slova, která říká učedníkům: „Už se nevracej, aby ses rozloučil se svým otcem.“ Nebo říká: „Nevracej se ke svému pluhu – kdo se ohlíží na svůj pluh, není hoden pro Boží království.“ Tedy apoštolové, učedníci Ježíšovy se mají také zříci. Čeho? Starého způsobu života. Ono: „Opustí otce a matku,“ to neznámá pouze tu rodinu, ale znamená to celý takový starý život, staré zvyky, které byly. Prostě opustí a vydá se za Ježíšem. Je to vlastně takové zřeknutí a s zřeknutím je vždycky spojená oběť. Oběť toho, že nastala nová situace, a oběť toho, že něco člověk opouští, nějaké bývalé jistoty. Oběť se latinsky řekne sacrificium a znamená to: sacer je svatý, facere je činit, je to vlastně činit svatým. Takže tím, že také se zříkáme určitých věcí pro větší dobro, tak se posvěcujeme, činíme také manželství svatým. Opustit otce a matku. Řekl jsem: Ano, opustit starý způsob života. Ale nejenom vnějším způsobem, tím, že se člověk třeba odstěhuje na jiné místo, tím, že třeba vymění zaměstnání. Ale opustí také vnitřně – vnitřní závislost na vztazích, které předtím byly, samozřejmě, že v dobrém slova smyslu, protože my máme stále ctít otce i matku. Ale opustí jakousi závislost, protože má přijmout nový způsob života.

„Přijme ženu, aby se stali jedním tělem.“ Tedy dalším krokem je to, že přijmu, přijmu, abychom se stali. Víte, ono opustění toho starého se nemusí dít kvůli ženě. Tady můžou být i jiné motivy. Tak třeba některá žena se může vdát za nějakého muže proto, že muž je bohatý, a bude se mít lepší. Ale to není opuštění v pravém slova smyslu. Jistěže, také to platí i obráceně: i muž si může vzít nějakou bohatou. Nebo jiný způsob, kdy třeba ten muž si vezme mladší, proto, aby mohl s ní se více radovat, aby bylo něco nového. Ale je to opuštění v tom pravém slova smyslu? Není. To je vlastně jen jakési klamání. Ano, člověk něco změní, ale udělá to pro svoje dobro. Ne pro dobro toho druhého. A v manželství přeci každý manžel, každý druh by měl hledat štěstí toho druhého. Mělo by se stávat takovou stále větší jistotou, že moje štěstí je právě v tom štěstí druhého, že moje radost je v radosti toho druhého, ne v radosti mé. Manželé, kteří milují ze sobectví, nebo i snoubenci, tak jsou ve velikém nebezpečí, že opustí tento vztah. Protože pro své sobectví najdou za nějaký čas někoho výhodnějšího pro svůj vztah. Jestliže člověk miluje toho druhého pro to, že třeba je takový, jaký je, a protože ho má skutečně rád, tak dokáže nést i slabosti, které ten člověk má. I třeba hříchy. I prohřešky proti manželské lásce. Tady je důležité, aby člověk to, co opustí, opustil kvůli partnerovi, kvůli lásce k tomu partnerovi. Ne kvůli jiným věcem. Víte, někdy se říká, že se, mezi lidmi, že se někdo bere. Je to takové to manželství, já tomu říkám, manželství z Berouna. Oni se jenom berou, a to je málo, to nestačí. Oni se také musí dát. A právě do té míry, do které člověk dokáže se odevzdat, do té míry druhého může také přijmout. V tom je dokonalost této svátosti. Čím více, intenzivněji, hlouběji se člověk odevzdává, a přijímá, tím také tento vztah je stále hlubší. Jestliže člověk se nedokáže odevzdat se vším, co má, co třeba cítí, tak narůstá, prohlubuje se stále větší propast, distanc mezi nimi. Tedy, máte se navzájem přijmout, abyste se skrze tuto svátost mohli posvětit, být svatější. Abyste se potom také mohli stát jedním tělem.

Kdysi jsem se také ptal: „Kolik prstů je potřeba pro manželství?“ Jeden odpověděl: „Prý jeden. Proč já hlupák jsem se ženil...“ Ne, myslím si, že pro manželství (je to taková pomůcka, říkám to snoubencům) je potřeba nejméně pět prstů na ruce, které nám mohou mnohé říci. Palec, jako prst takový nejsilnější, to je ten slib, který jste si dali – úctu, lásku, věrnost. To je palec, který to drží. Ukazováček, který se používá při výchově: „Ty, ty, ty.“ To, co je důležité, nám připomíná tento prst. To, co je důležité pro manželství, je výchova. Třetí prst, který je nejvyšší, prostředníček, ten nám připomíná a říká o vztahu k Bohu. Že Bůh je ten, pro kterého se posvěcujeme. Že Bůh je ten, který garantuje naše manželství, protože on vzal vážně naši smlouvu. Je to také ten, kdo má být na první místě v manželství. To je ten prostřední prst. Pak je to prst, na kterém nosíte prsten, ten říká: mít k sobě úctu, věrnost, stále snášet společně dobré i zlé přes všechny překážky, být vytrvalý a stálý, umět někdy také zadržet jazyk, když nás něco třeba rozčiluje a rádi bychom to oplatili, hned. A malíček? Ten říká: zůstat si věrní i v těch posledních chvílích, i tehdy, když děti třeba z domu odejdou, když se mnoho věcí změní, když třeba na stáří někdo onemocní z vás, i tehdy zůstat věrní. Tak těchto pět prstů jedné ruky nám může velmi pomoci k tomu, abychom si ty základní zásady zapamatovali.

Také se někdy říká, a věřím tomu, že to je s humorem, že žena je takovým krkem, který hýbe s tou hlavou. Ale myslím si, když žena je krkem, který hýbe s hlavou, tak ta hlava je akorát na klobouk. A vy přeci, drahé ženy, jste si nechtěly vzít své manžele jenom jako nějaké kavalíry, kteří mají tu hlavu jenom na ten klobouk. Vy jste si je přeci vzaly také proto, aby vás ochraňovali a vedli. Když se zamyslíte nad tím, co vlastně je hlava, co dělá, že hlava má oči, že muž má mít také oči na své ženě, ne na jiné, na své ženě. A co dělá oko? Mrká. A kolikrát, třeba za minutu. I muž má takto vzpomenout na svoji ženu, jako to oko mrká. Hlava má také uši, on má naslouchat své ženě. Nejprve naslouchat, než něco přikazovat. A hlava má také jistě nos, to znamená, to je to, co člověka vede správně. A, moji drazí muži, žena chce být vedená, ne svedená. A tak posvěťte vy stále svoje manželství. Víte, když jsem byl v Křižanově, tak mnohokrát jsem viděl, že přišli do chrámu ke svaté Zdislavě manželé i s celou rodinou a modlili se tam. Někdy mě to velmi překvapilo a přiznám se, že i dojalo, když tam společně klečeli. Je třeba se za manželství také modlit. Rodina je taková malá církev, malý kostel, malý chrám. Statistika, která už je starší, v r. 83, tak kromě jiných údajů (byla dělána v Americe), se zjistilo, že pouze jedno manželství ze 40000 manželství se rozvádí – z těch, ve kterých se manželé společně modlí. Jak je to málo. A přitom, kolik máme, třeba i mezi blízkými, právě těchto rozpadlých manželství. Něco se zapomnělo. My chceme jít za Pánem, a při vaší obnově slibů také prosit za ty, kterým jejich manželství jakýmkoliv způsobem ztroskotalo. Ať to bylo vinou jejich či vinou druhých. Prosme a modleme se za svatá manželství.

A co vy děti? Nezapomněly jste na moji otázku? Tak proč ten stařec řekl, že viděl jenom jednoho syna?

„Protože té matce pomohl.“

Ano, protože té mamince, matce pomohl. Správně jsi to řekla. A vy máte být jací? Jako ti synové první, kteří umí sice hezky zpívat a tancovat, ale více už nedokáží, a nebo jako ten třetí syn? Tak, kdo mi to řekne?

„Jako ten třetí syn.“

Jako ten třetí syn, správně. Samozřejmě, že to neznamená, že se nemáte učit zpívat nebo hezky tancovat, ale chce se tím říct, že nemáte zapomenout na to hlavní: mít své rodiče rádi. A co myslíte, jak můžete mít své rodiče rádi? Tak to už je těžká otázka. Věděl by někdo? „Že jim máme pomáhat, třeba když jsou staří, tak se za ně modlit, aby nebyli nemocní.“ Dobře, takže pomáhat jim a modlit se za ně. Správně. Takže vidím, že máte své rodiče skutečně rádi.

Duchovní radost

*P. Mgr. Karel Orlita, student kanonického práva na Papežské Lateránské univerzitě v Římě
31.12.2001, kostel sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce, homilie*

Na začátku občanského roku

*příslušné slovo Boží: 1. čtení Gn 1,14–18; 2. čtení Jak 4,13b–15; evangelium Mt 6,31–34
(přepis zvukového záznamu)*

Moji drazí bratři a sestry, když dnes stojíme na konci občanského roku, tak je to pro nás chvíle, kdy můžeme také zpytovat svědomí, poohlédnout se nazpět, na ten uplynulý rok, a zároveň se podívat dopředu, to, co nás čeká. Ano, když se díváme zpět, vidíme, kolik jsme třeba milostí, darů od Boha promarnili, kolikrát jsme neodpověděli adekvátně na Boží milost, co všechno jsme měli udělat, vykonat a nevykonali jsme, jak říkáme na začátku mše svaté ve vyznání. Na druhou stranu, když se podíváme do budoucnosti, tak si můžeme pomyslet, co Bůh od nás všechno očekává tento další, nový rok. Co od nás vlastně Pán žádá? To jsme slyšeli v evangeliu: „Nedělejte si starosti, neříkejte: ‚Co budeme jíst?‘ nebo ‚Co budeme pít?‘ nebo ‚Do čeho se oblečeme?‘“, jak to říká Ježíš, „váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete.“ Tedy, co od nás Pán žádá i v tom příštím roce? On od nás požaduje důvěru a to bezmeznou důvěru. Takovou důvěru, jakou on měl ke svému Otci. A jaká to byla důvěra, kterou měl Ježíš ke svému Otci? To byla důvěra, která byla pro něho pokrmem. To byl pro něho chléb. Plnit Boží vůli. To znamená plnit Boží vůli nebo dělat to, co si přeje Otec, bylo pro Ježíše, můžeme říci, více než jíst tělesný pokrm. Protože duše je více než tělo, chcete-li to takto říci. Tedy Ježíš se snažil, a po tom toužil, naplnit Boží vůli, takže Boží vůle byla pro něho pokrmem. A to od nás Pán žádá, abychom měli stejně takovou důvěru k jeho Otci, i k němu. Abychom si nikdy nenechali vzít, že jsme dětmi nebeského Otce. Aby naše důvěra byla větší než naše slabosti, aby naše důvěra byla silnější než naše hříchy, aby naše důvěra byla statečnější než všechny okolnosti, které se proti nám v tomto dalším roce postaví. Pán je vždycky s námi, nedělejte si starosti. On přece ví, že to všechno potřebujete. Nebo-li nebuďte jako pohané, kteří se shánějí po všech věcech, kteří se shánějí po tom, aby si svůj vlastní život zajistili podle sebe, a jenom ze sebe, protože tady je Pán, který rozhoduje. Jenom tehdy, když se spolehne na Boží milost a Boží prozřetelnost, jenom tehdy budeme skutečně radostní.

Tak jako u člověka jsou takové tři strany: je tělesná strana, strana duševní, a potom strana duchovní, duchovní pohled, tak podobně jsou tři radosti, které člověk může zakoušet. Jistě všichni znáte tělesnou radost. Tak dítě má radost z toho, že má třeba zmrzlinu, že ji může jíst. Tělesná radost může být z toho, že si člověk odpočine, že se někde vyspí nebo že sní nějaký dobrý pokrm. Prostě to, co vyhovuje tělu a člověk je třeba skutečně radostný. Ale jakmile to dobro pomine, pokrm se stráví, spánek přejde, tak radost také uplyne. Je pryč. Nemůže se člověk stále radovat z toho, že má bonboniéru nebo nějaké bonbóny. Prostě tělesná radost se váže na tu hmotnou věc, kterou člověk má. Ta je málo. Pak je to radost duševní. To je to, co člověk prožívá. Také je to dobrá věc, tato duševní radost. Tak může mít nějaké krásné city, může mít krásné myšlenky, může se dovědět nějaké pěkné věci, znalosti, bude se něco učit, něco studovat, a je to krásné, potěší ho to. Potěší ho třeba nějaké hezké slovo, také je to dobrá radost, určitě. Ale pak také je radost, která je duchovní. Ta duchovní radost pochází od Pána. Ta duchovní radost je radost, která je stálá, která je věčná, která nikdy nekončí. Ale snad právě proto, že je věčná a nekonečná, proto je také k ní potřeba mít víru. Tak jako je potřeba mít víru, abychom mohli přistoupit k Bohu, protože to je radost, která přímo vyvěrá z Boha. K této radosti je tedy potřeba mít víru.

Já bych vám to přiblížil trošku konkrétně. Někdo z vás bude trpět, bude mít nějakou bolest. Ale tuto svoji bolest bude obětovat za některého člověka. Spojí se v této bolesti s Pánem. V té chvíli má utrpení, má bolest, ale ve víře má radost, protože ví, že za tu věc, kterou trpí, má věčnou zásluhu. Nebo vidí dobro, které to utrpení přináší. A tak to, že věří, tak se tato radost stane vnitřní a stane se v něm. Stane se takovou radostí, která prozáří celý jeho život. Pokud by člověk totiž hledal jenom tu radost tělesnou, tak by bylo dost pravděpodobné, že by brzo sešel z cesty. Tak mladí lidé budou chodit na diskotéku nebo budou pít nějaký alkohol nebo něco jináčího vyvádět, proto, aby měli radost; nosit walkmana na uších, aby zakusili nějakou tělesnou radost. Ale jakmile diskotéka skončí, tak končí většinou i ta radost. My jsme křesťané, my máme čerpat z věčné radosti, z radosti, která je od Pána. A radost věčnou můžeme získat právě v důvěře od Pána. A o té Pán říká. Kdybychom měli, drazí bratři a sestry, takovou pevnou důvěru, kdyby i o nás platila ta slova, že si neděláme nikdy starosti s tím, co budeme jíst, co budeme pít, tak bychom nikdy také nemohli zhřešit. Každý hřích je vlastně důsledkem naší malé víry. A tak, náš nebeský Otče, prosíme tě o to, abychom měli takovou pevnou víru, jakou měl tvůj Syn, když žil mezi námi. Abychom nikdy neklesali na mysli, abychom si tato slova, která jsme slyšeli v evangeliu, nesli ve svém srdci. Abychom také udělali v tomto roce zkušenost s věčnou radostí, s radostí, která pochází od tebe. Amen.

Rejstřík

Holík, Jakub	<i>str. 16</i>
Koutský, Petr	<i>str. 15</i>
Krátký, Stanislav	<i>str. 11</i>
Mikulášek, Jiří	<i>str. 20</i>
Orlita, Karel	<i>str. 42, 44, 48, 50, 53</i>
Vídenský, Stanislav	<i>str. 5, 6, 8, 23, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 39, 46</i>